

CONTRA

nr 1 2006 (nr 185 från starten) årgång 32 Pris 25:-

FRIHETENS RÖST
-för västerländsk demokrati-

**Israel
Margaret Thatcher
Invandrarna och brottsligheten**

9 770347 647008

CONTRA

oberoende borgerlig tidskrift
utges sex gånger årligen
ISSN 0347-6472

Copyright Stiftelsen Contra
Eftertryck endast efter överenskommelse

Ansvarig utgivare

Tommy Hansson

Adress

Box 8052, 104 20 STOCKHOLM
Telefon 08-720 01 45
Telefax: 08-720 01 95
E-post redax@contra.nu
Internet hemsida <http://www.contra.nu>
Sluten del endast för prenumeranter:
<http://www.contra.nu/prenumerant/oversikt.html>
Användarnamn och lösenord finns bara i den tryckta versionen av Contra.

Prenumeration

Minst 175, rekommenderat 250 kronor, per år. Inbetalas på plusgiro 85 95 89-4 eller bankgiro 443-5467.
Finland: Minst 20 euro per år.
Sampo girokonto 800055-1125829.

Medarbetare

Styrelseordförande: Géza Molnár
Redaktion: Tommy Hansson och C G Holm
Övriga medarbetare: Benny H. V. Andersson, Fredrik Bernar, Karl-Göran Bottwyk, Bertil Häggman, Bertil Lindblom, Fredrik Runebert och David Stavenheim samt Christer Arkefors i Italien, Peter Hartvig i Danmark, Bertil Wedin i Mellersta Östern, Allan C. Brownfeld i USA och Rune Westin i Australien.

Presslagd 2006-01-26
Strands Tryckeri, Lindesberg 2006

Omslagsbilden på detta nummer visar Storbritanniens förra premiärminister Margaret Thatcher, en av de viktigaste kämparna som förde det kalla kriget mot kommunismen till seger. Margaret Thatcher fyllde 80 i höstas och då inrättades The Margaret Thatcher Center for Freedom i Washington. Centret syftar till att främja gemensamma amerikanska och brittiska intressen – intressen som helt visst också borde vara Sveriges.

CONTRA-NYTT

Vi behöver läsekretsens stöd!

Tidskriften *Contra* fyller en viktig funktion i det massmediala Sverige. Ingen jämförbar publikation speglar utvecklingen i Sverige och världen – utifrån en världssyn fast grundad i de västerländska idealen om frihet och demokrati – på samma sätt som *Contra* gör. Vi tvekar inte ett ögonblick att tackla den politiska korrektheten med väl underbyggda artiklar och notiser författade av dels tidskriftens interna medarbetarstab, dels externa skribenter.

Några exempel på våra ämnesval:

- Statens och kommunernas oskick att lägga sig i saker som de inte har med att göra utan är angelägenheter för individer och familjer;
- Socialsveriges strävan att hålla tummen i ögat på barnfamiljerna och i förekommande fall ackordera ut barn från "olämpliga" familjer i fosterhem;
- Granskning av individer som utifrån ett socialistiskt/utopistiskt synsätt aktivt medverkat till destruktionen av Sveriges etiska bas;
- Belysandet av personer som i sin gärning på ett eller annat sätt medverkade till kommunismens nederlag och den fria världens seger i det Kalla kriget;
- USAs viktiga insatser i syfte att besegra den internationella terrorismen, riktad mot Västvärlden och Mellansösterns enda demokrati, Israel;
- Den fortgående kampen mellan politisk korrekthet och sunt förnuft på många olika plan;
- Homosexlobbys strupgrepp på den fria debatten;
- Miljöextremisternas kamp mot fri företagsamhet och modern vetenskap;
- Djurrättsaktivisters och så kallade antirasisters våldsdåd mot det fria samhället.

Det finns alltså mycket att skriva om. Men att ge ut en tidskrift kostar pengar! Därför vädjär vi återigen till läsekretsen om benäget bistånd till verksamheten, precis som vi gjort tidigare – och naturligtvis hoppas vi på ett positivt gensvar även denna gång. Alla bidrag är välkomna, stor såväl som små!

Eftersom 2006 är ett valår finns det alldeles särskilt stor anledning att säkra *Contras* fortsatta existens, både i pappers- och nätversion. Alla röster i mediekören är viktiga för att vi äntligen skall få ett regeringsskifte till stånd!

Förutom den sedvanliga verksamheten i form av tidskrifts- och viss bokutgivning, planerar vi även att utveckla en särskild webbsajt som är tänkt att publicera ideologiskt inriktat material. Inte heller detta är gratis.

Tack på förhand för Ditt stöd!

Contras redaktion

Gunnar Ragnå död

Gunnar Ragnå avled i slutet av förra året. Han blev 58 år. Gunnar Ragnå var den tredje ordföranden i ungdomsorganisationen Demokratisk Allians. Han var principfast demokrat och frihetsvän som ställde upp på USAs sida i kampen mot de kommunister som tyvärr vann och än idag förtrycker folket i Sydvietnam. Efter att Gunnar lämnade ordförandeposten i DA våren 1970 engagerade han sig i moderat partipolitik och var en tid socialnämndens ordförande i Danderyds kommun och senare ledamot i stadsdelsnämnden på Norrmalm i Stockholm. Han var vid sin död anställd av den fackliga organisationen Naturvetarförbundet.

Gunnar Ragnå – till höger på bilden – i spetsen för en demonstration ordnad av Demokratisk Allians.

Barriären som räddar liv!

–Arafat blew it (Arafat sabbade det).

Så kärnfullt sammanfattar David Earle, verksam inom aktionsgruppen Middle East Peace Initiative, bakgrunden till den nuvarande situationen i Israel och de palestinska territorierna. Earle syftar på PLO-ledaren Yassir Arafats avvisande av den unika uppgörelse som erbjöds av Israels dåvarande premiärminister Ehud Barak och USAs president Bill Clinton i Camp David 2000 och som gav upphov till den efterkommande våldsutvecklingen.

*** Vid mötet i Camp David, USA i juli 2000 gjorde premiärminister Ehud Barak synnerligen långtgående eftergifter å staten Israels vägnar i syfte att möjliggöra en fredlig utveckling i Israel och de palestinska områdena i Gazaremsan och på Västbanken. Arafat fick emellertid inte igenom sina krav på att ungefär tre och en halv miljon palestinier skulle tillåtas "återvända" till Israel (varav ett stort antal aldrig tidigare satt sin fot i Israel/Palestina) från utlandet och därmed öka på Israels befolkning med cirka 50 procent, något som gjorde att den gamle terroristledaren lämnade konferensen i vredesmod och samtidigt uppmanade den palestinska komuniteten att inleda den så kallade andra intifadan.

Det palestinska uppror som blev följden av Arafats huvudlösa agerande gav upphov till en flerårig rebellrörelse kulminerande i ett stort antal illdåd av palestinska självmordsbombare – mer korrekt själv-

Contras Tommy Hansson (t v) och den före detta danske regeringspolitikern Arne Melchior på Tempelberget i Jerusalem.

mordsmördare – och andra terroristdåd, vilka skördat ett tusental civila liv i Israel, män, kvinnor och barn.

Förhindra terrorattacker

När den palestinska våldsvågen inleddes i september 2000 hävdade palestinska talesmän att händelseförloppet var en direkt reaktion på ett besök av dåvarande israeliske oppositionsledaren Ariel Sharon på Tempelberget i Jerusalem. Det visade sig dock snart att denna förklaring inte höll måttet, varför palestinska representanter ändrade sin taktik och vidhöll att våldsutvecklingen måste ses i ljuset av Israels kontroll över Västbanken och Gazaremsan (den senare åtnjuter numera fullt självstyre).

Palestinska våldsförespråkare må ha vilka ursäkter de vill när det gäller att rättfärdiga självmordsdåden och andra terrorhandlingar riktade mot judiska liv och judisk egendom i Israel: staten Israel har under under alla omständigheter ett

ansvar att skydda sina egna medborgare till liv och lem. Därför beslutade Israels regering att uppföra ett så kallat säkerhetsstängsel eller -barriär (*security fence*) – vilket av kritiker ständigt refereras till som "muren" (*the wall*).

Den enda orsaken till etablerandet av den israeliska säkerhetsbarriären är således att förhindra terrorattacker mot Israel. Från israelisk sida hävdas att stängslet planerades enligt strikt säkerhetsmässiga och humanitära överväganden och att det inte etablerar några gränser; detta återstår att lösa i förhandlingar. Icke desto mindre hävdas i den palestinska propagandan att den verkliga målsättningen är att tillförsäkra staten Israel mer mark på palestinernas bekostnad.

Säkerhetsstängslet förblir en kontroversiell inrättning och har fördömts av såväl Förenta nationerna (FN) som Internationella domstolen i Haag såsom stridande mot internationell rätt. Detta låter sig naturligtvis sägas ur ett snävt perspektiv. Barriärbygget har emellertid så här långt visat sig vara ytterst effektivt, eftersom terrordåden mot Israel under barriärbygget – som nu är i det närmaste fullbordat – kunnat reduceras till ett fåtal incidenter. Dessutom måste understrykas att Israel, Mellanösterns enda demokrati, är öppet för klagomål avseende barriärens sträckning.

Palestinska talespersoner som gör gällande att säkerhetsstängslet inkräktar på

Contras ansvarige utgivare, Tommy Hansson, besökte Israel under november månad som deltagare i ett symposium med temat *Fred i Mellanöstern*, arrangerat av den europeiska delen av Middle East Peace Initiative. Tommy Hansson utsågs 2001 till Ambassadör för Peace inom ramen för organisationen Interreligious and International Federation for World Peace, numera Universal Peace Federation. Han redovisar på följande sidor sina intryck i ord och bild.

Representanter för olika religioner talade i Betania. Danske juden och politikern Arne Melchior (t h) talar om hur det verkligen förhåller sig.

deras intressen och försörjningsmöjligheter har således möjlighet att framföra klagomål i domstol, och så här långt har Israels högsta domstol dömt till klagandes fördel i ett flertal fall.

Barriär som räddar liv

Contras utsände gjorde under sin vistelse i Israel inklusive palestinska områden ett besök vid säkerhetsstängslet i det från Bibeln kända palestinska samhället Betania i utkanten av Jerusalem. Stängslet, eller barriären, skjuter här upp ett antal meter i höjden och har verkligen just här karaktären av en ”mur”. På andra håll, särskilt i norra Israel, är stängslet just ett (taggrådsförsatt) stängsel, låt vara försatt med olika typer av säkerhetsarrangemang såsom en smal landrensa i anslutning till stängslet; denna landrensa hålls ständigt fuktig så att det skall gå att urskilja fotspår på underlaget.

Vid ”muren” i Betania hölls en sammankomst i vilken ett 50-tal deltagare i Middle East Peace Initiative medverkade. Vid sammankomsten framtände några talare från religionerna judendom, kristendom och islam samt sjöngs fredssånger. Under det att ett par talare kraftfullt fördömde ”muren” gjorde den danske deltagaren, förre riksdagsmannen och regeringsledamoten Arne Melchior från Centrumdemokraterna – som bekänner sig till judendomen – följande uttalande:

–Vi måste ha klart för oss att den här muren byggdes för att stoppa självmords-

bombarna. Det är aldrig trevligt med separationer, och jag hoppas att också denna barriär en dag kan rivas. Men efter vad jag förstår har den hittills räddat många människors liv!

Inte alla deltagare var tillfreds med Melchiors uttalande, men det kan inte råda någon tvekan om att den före detta danske politikern sade precis vad som behövde sägas. Melchior har för övrigt en intressant bakgrund. Han berättade för *Contra*:

–Min far var rabbin i Köpenhamn under Andra världskriget, och det var han som 1943 klagade för de danska judarna att nu rör det sig inte längre om rykten, nu gäller det att fly för att rädda livet undan nazisternas förintelseplaner. Min bror efterträdde sedan min far som rabbin, men jag kom i stället att ägna mig åt politik av respekt för den judiska samfälligheten...

Följden blev att tusentals danska judar i enkla farkoster flydde över Öresund till säkerheten i Sverige (bara en handfull danska judar blev föremål för nazismens terror). Under mitt besök i Israel träffade jag för övrigt en amerikansk rabbin från Michigan som, när han fick höra att jag kom från Sverige, spontant utbrast:

–Tack för att ni svenskar räddade 6000 danska judar undan Förintelsen!

Sådant värmer ett fruset svenskt hjärta.

”Muren” som symbol

När allt detta sagts bör det dock inte förnekas att säkerhetsstängslet medför olägenheter för den palestinska folkgruppen.

Jag besökte även staden Bethlehem på Västbanken i syfte att få en allsidig belysning av säkerhetsproblematiken och hur den påverkar palestinierna. Gruppen jag tillhörde, sammanlagt ett 50-tal personer, uppdelades på ett antal palestinska familjer som bjöd oss på (en mycket välsmakande) lunch i sina hem. Enligt den värdfamilj, som hade sitt hem intill det historiska Herdarnas fält (där herdarna som hyllade Jesusbarnet enligt traditionen höll till), medförde det israeliska säkerhetsstängslet – som naturligtvis kallades *the wall*) – betydande problem.

–Jag äger två speceriaffärer här i området, berättade familjefadern, som enligt egen utsago tillsammans med sin hustru ”bara” hade fem barn. Sedan muren uppfördes har det blivit mycket svårare att få leveranser av produkter från exempelvis Ramallah och från utlandet. Dessutom har representanter för den israeliska armén varit här flera gånger och velat köpa vårt hem för att omvandla området till ett militärt träningsläger; de har erbjudit sig att köpa vårt hem för en valfri summa pengar. Men det här är ju vårt hem, här vill vi bo kvar.

Familjen i fråga är kristen (Bethlehems befolkning är till 40 procent kristen och till 60 procent muslimsk, judar saknas helt) och, att döma av sitt väl tilltagna hus, tämligen välbeställd. Många släktingar har emigrerat till exempelvis USA, men det sade sig min värdfamilj inte vara intresserad av i nuläget. Inställningen till den judiska staten var alltså mycket kritisk men, såvitt kan bedömas, inte hätsk. En företrädare för en annan familj, som några av mina medresenärer besökte, gav dock uttryck för en betydligt mer oförblommerad uppfattning:

–Det var synd att Hitler bara lyckades ta livet av sex miljoner judar!

Vare därmed sagt att det finns en närmast okontrollerbar fiendtlighet gentemot judiska israeler bland många palestinier som är bosatta inom den Palestinska myndighetens landamären. Det finns en klar tendens att skylla all världens djävulskap på staten Israel och ”judarna”, men vad som är framsprunget ur den nuvarande situationen med ”muren” som allt överskuggande symbol och historisk animositet är oklart. Just denna kompromisslösa inställning och totala avsaknad av förståelse för Israels judar utgör tveklöst ett av de största problemen avseende en fredlig utveckling i Det heliga landet.

Företrädare för ett palestinskt centrum

för utveckling av jordbruket i Bethlehem, som ingick i besöksprogrammet, anser att den israeliska säkerhetsstängslet leder till att jordbrukare får sin mark stympad och att de får svårt att avyttra sina produkter; dessutom gjordes gällande att judiska bosättare stundom förstör palestiniernas jordbruksredskap. Politiskt verksamma personer vid nämnda institution föreföll vara klart socialistiskt orienterade.

Konspirationsteori

Ett genomgående drag i den palestinska/arabiska agitationen mot den israeliska barriären är att de säkerhetsmässiga skäl som officiellt angivits av Israel – att stoppa självmordsbombare – bara är propaganda för utvärtes bruk. De verkliga orsakerna skulle i stället vara att komma åt så mycket palestinsk mark som möjligt och att splittra palestinierna. Dessa argument luktar konspirationsteori lång väg.

Faktum är ju, att antalet självmordsattacker minskat mycket kraftigt sedan säkerhetsstängslet började uppföras, detta trots att stängslet ingalunda är hermetiskt tillslutet och därmed möjligt att forcera. Dels finns ett stort antal portar för fri passage av fotgängare och bilar. Dels har särskilda åtgärder vidtagits för att minimera palestinska jordbrukares olägenheter (att sådana alltjämt kvarstår är dock ett faktum). Dels finns möjlighet att vända sig till domstol för att överklaga stängslets sträckning, och ett flertal klagande har som sagt fått rätt i israelisk domstol. Men dels kan företagsamma palestinier på vissa ställen också gräva sig under de avsnitt av stängslet som verkligen har karaktären av "mur".

Många utlänningar förfasas över den israeliska "muren" och drar paralleller till Berlinmuren, vilken som bekant ägde bestånd i närmare 30 år. Ofta görs "muren" till en symbol, och det talas med darr på stämman om att "murar kan aldrig vara lösningen på mänskliga problem" och liknande. Deltagarna i den grupp jag själv tillhörde under min vistelse i Israel utgjorde härvidlag inget undantag. Det här resonemanget är emellertid, enligt min uppfattning, såväl ytligt som felaktigt.

För det första kan vem som helst som tar sig en flyktig titt på säkerhetsstängslet lätt konstatera, att säkerhetsanordningen i fråga är av betydligt bräckligare karaktär än den monstruösa Berlinmuren på sin tid. Medan Berlinmuren snarast var ett påtagligt uttryck för den kommunistiska

Ett avsnitt av Israels säkerhetsbarriär i palestinska Betania utanför Jerusalem.

ideologins sanna natur, att hindra individens fria rörlighet, finns det ingenting inom judenheten eller sionismen i sig som strävar efter att resa vare sig påtagliga eller andliga murar.

En bestående fred?

Därför är det så fel det kan bli att göra en monstruös symbol av det israeliska säkerhetsstängslet, vilket blott är avsett att utgöra en temporär skyddsanordning med avsikten att hindra vettlösa terrorister att avliva män, kvinnor och barn med förhoppningen att själva komma till paradiset (en föreställning som är unik för islam). Barriärens utformning och konstruktion gör det till en enkel sak att i en framtid, när bestående fred och säkerhet ernåtts i Det heliga landet, riva anordningen i fråga. När detta kan komma att ske ter sig dock i skrivande stund oklart. Först måste ett hållbart förtroende byggas upp mellan judar och palestinier/araber, vilket säkerligen inte är gjort i en handvändning.

För att ett sådant förtroende skall komma till stånd krävs uppoffringar från båda sidor. Det gäller att inse att Det heliga landet rymmer flera olika folkgrupper och ej endast judar och araber. Här finns ett stort antal andra etniska grupperingar och icke minst religioner av olika schatteringar, vilket ett besök i Jerusalem kan belysa (vem vet till exempel att det finns en liten samfällighet amerikanska indianer som samtidigt är judar, eller att det finns en något större församling bestående av uzbekiska sufier?)

Det är också min uppfattning att gruppen sionistiska bosättare kan ha anledning till självrannsakan, även om den i likhet med alla andra aktörer har en självklar rätt att komma till tals.

Men det i nuläget viktigaste av allt är enligt min uppfattning att den palestinska komuniteten en gång för alla avsvär sig den självpåtagna "rätten" att bruka urskillningsglöst våld och/eller slutar backa upp självmordsmördarna. I det sammanhanget återstår, och det kräver ett omfattande arbete, för den Palestinska myndigheten att rensa ut all grotesk hatpropaganda mot den judiska folkgruppen i skolböcker och annat material. Palestinierna/araberna är i ett historiskt perspektiv den gruppering som har intagit den mest oförsonliga attityden. Som det heter i Anders J. Carlbergs bok *Sionismen – fullbordad och förnyelse* (Hillel-förlaget 1997, sidan 154):

"Själva sammanhållningen bland judarna, trots att de rent fysiskt levtt splittrade från varandra under mycket lång tid, vittnar om en extraordinär gemenskap – en samhörighet i historien... Den arabiska sidan har emellertid varit oförmögen att ta till sig det judiska budskapet. De har valt att enbart betrakta judarna som främlingar och avfärdat dem som inkräktare i landet. Med den utgångspunkten, kan man konstatera, spelade det nästan ingen roll vilka försoningsgester sionisterna visade mot araberna. Konflikten var ofrånkomlig så länge den dominerande arabiska politiken motsatte sig varje form av judisk

självständighet i Palestina.”

Denna arabiska oförsonlighet var naturligtvis det som låg bakom de arabiska krigshandlingar som riktats mot staten Israel från och med Palestinakriget 1948-49.

Hotet från Iran

Det måste slutligen erinras om att det av Ariel Sharon bildade centristiska utbrytarparti ur Likud, med namnet Kadima (Famåt), har föresatt sig att få till stånd säkra och erkända gränser mellan Israel

och de palestinska områdena inom en icke avlägsen framtid. Det är upp till palestinierna att göra en sådan utveckling möjlig och därmed skapa förutsättningar för en bestående fred i Mellanöstern. Frågan om fred i denna labila region rör emellertid ej endast judar och palestinier. Det kanske största hotet mot staten Israel för närvarande synes i stället komma från den fundamentalistiska regimen i Iran, där president Mahmoud Ahmadinejad som bekant har strött Israel- och judefientliga aforismer

omkring sig: ”Israel måste utplånas från kartan”; ”Förintelsen är en myt”; ”Judarna kan få en del av Alaska eller Kanada i stället för staten Israel, som skall utplånas” etcetera.

Frågan är vad som är grov populism och allvar. En nation i Israels extremt utsatta läge måste under alla omständigheter utgå ifrån att den iranske diktatorn kan mena allvar och vidtaga konkreta åtgärder utifrån den presumptionen.

Ett besök vid Västra tempelmuren i Jerusalem

★ Sexdagarskriget 5-10 juni 1967 mellan Israel och Egypten, Jordanien samt Syrien slöt med en förkrossande seger för den judiska staten och dess effektiva krigsmakt. Som ett resultat härav kunde Israel ta kontrollen över Sinaihalvön (som har återlämnats till Egypten), den östra delen av Jerusalem, den av Jordanien dittills kontrollerade så kallade Västbanken (det vill säga området väster om Jordanfloden) samt de av Syrien dittills behärskade Golanhöjderna.

Det faktum att Israel bemäktigade sig hela Jerusalem innebar att stadens ställning som judarnas traditionella huvudstad – tänk exempelvis på det uråldriga talesättet ”Nästa år i Jerusalem” – befästes. Jerusalem hade redan vid staten Israels grundande 1948 utropats som huvudstad, ett beslut som förstärktes genom den israeliska grundlag som proklamerades 1980; alla symbolerna för israelisk suveränitet har också förlagts till Jerusalem – presidentämbetet, parlamentet Knesset, Högsta domstolen. De flesta av världens länder har trots detta föredragit att betrakta Tel Aviv som Israels reella huvudstad och fortsätter att ha sina ambassader där. USA överväger dock att flytta sin ambassad till Jerusalem och har utsett mark i Jerusalem för ett framtida ambassadbygge.

Ett resultat av att Israel tog kontrollen över Jerusalem 1967 innebar bland annat att den så kallade Klagomuren (*the Wailing Wall*) åter öppnades för judar, som beger sig till muren för att bedja och lamentera över Tempelns förstörelse. Klagomuren, som av judarna går under benämningen Västra (tempel)muren (*the Western Wall*), är vad som återstår av konung Herodes

Contras utsände framför vad som återstår av Herodes tempel i Jerusalem, alltså den västra muren (även kallad Klagomuren).

tempel, det vill säga det heliga tempel som fanns vid Jesu tid och som av Mästaren från Nasaret förutspåddes skulle förstöras i grund om Jesus skulle förkastas av det utvalda folket, vilket också skedde i samband med det judiska upproret mot den romerska ockupationsmakten efter Jesu tid.

Ett besök vid Västra muren är en gripande upplevelse. Här kan man se talrika fromma judar som ber vid muren, ofta under påtaglig kroppsrörelse. Varför bedjandet sker under kroppsrörelse finns det olika uppfattningar om. Somliga säger att man rör sig därför att man då lättare kan koncentrera sig på bedjandet, under det att andra menar att rörelsen har sin bakgrund i bibelställen där de fromma uppmanas bedja till Gud med både kropp och själ involverade; den sistnämnda förklaringen torde komma sanningen närmast. Det hör också till traditionen att stoppa in lappar med bönenämnen i mellanrummen mellan stenarna i den nedre, äldsta delen av muren.

De religiösa myndigheterna samlar en gång om året, inför de judiska högtiderna, in bönelapparna. I syfte att underlätta författandet av texter till dessa bönelappar har de judiska myndigheterna placerat ut ett antal enkla bord framför muren.

Den dag *Contras* utsände besökte Västra muren, efter att dessförinnan även ha besökt Tempelberget med al-Aqsamoskén och Klippdomen med dess guldglänsande kupol, var en solig novemberdag med gott om besökare inklusive utländska turister. Eftersom den som vill ta sig innanför avspärrningen som avskiljer området närmast muren från den utanföriggande, öppna platsen måste täcka huvudet i enlighet med judisk tradition tillhandahåller myndigheterna enkla huvudbonader i papp.

Platsen närmast muren är alltså indelad i separata utrymmen för män och kvinnor.

Islamistterrororns holländska anknytning

Under de senaste två åren har två prominenta nederländare mördats av politiska fanatiker: först den homosexuelle högerpolitikern Pim Fortuyn och därefter den kontroversielle filmaren Theo van Gogh.

★★★ Medan Fortuyn dödades av en djurrättsaktivist, sköts och stympades van Gogh av en nederländsk-marockansk aktivist vid namn Mohammed Bouyeri, som lämnade ett aggressivt meddelande med revolutionärt islamistiskt innehåll på den döda kroppen; i meddelandet hotades ledande holländska politiker samt förutspåddes USA:s och Europas förestående undergång.

Theo van Gogh var hatad av många muslimer i Holland sedan han producerat en film i vilken han skarpt kritiserat den kvinnoförnedring som är regel i den muslimska världen.

Det är ingen tillfällighet att just Holland drabbats särskilt hårt av den islamistiska terrorn. Det traditionellt ytterst toleranta Holland har under en lång följd av år tillämpat den öppna dörrns invandringspolitik, vilket har lett till att ett stort antal extremister har slagit sig ner i landet och tämligen obehindrat kunnat arbeta för den islamiska revolutionen. Morden på Fortuyn och van Gogh är i själva verket bara toppen på ett isberg – en rad terroråd med ofta islamofascistiska förtecken har förövats under en följd av år.

Terrorattackerna mot USA den 11 september 2001 förbereddes till viss del i Europa och särskilt i Tyskland och Holland, två länder där den nazistiska/rasistiska utrotningsspolitiken mot judarna resulterat i ett känsligt, kollektivt samvete som gjort kritik av invandring i högsta grad politiskt inkorrekt. Politiker och andra som uttalar sig mot den förda invandrings- och flyktingpolitiken anklagas rutinmässigt för fascistiska och/eller rasistiska böjelser. Företeelsen känns alltför väl igen från vårt eget land, som utan tvivel också hyser ett antal revolutionära jihadister inom sina gränser. Försöket till brandbombsattentat mot en vallokal till Irak-valet i december i en stockholmsförort är av allt att döma bara en ouvertyr till vad som i värsta fall är att vänta.

Vad som gör de västeuropeiska polis-

makternas och säkerhetstjänsternas antiterroristrelaterade arbete nästan hopplöst är att de militanta islamofascisterna mestadels är omöjliga att identifiera. Huvudorsaken härtill är att de i allt högre grad tenderar att vara andra generationens invandrare från Nordafrika eller Mellanöstern och

tommy.hansson@contra.nu

därmed är medborgare i respektive land. De har dock föga eller intet gemensamt med grundläggande västdemokratiska värderingar eftersom de levt i hårt sammanhållna, etniska kommuniteter där den mest militanta tolkningen av den muslimska religionens budskap dominerat.

Särskilt alarmerande är alltså läget i Nederländerna, där jihadisterna under årtal ägnat sig åt våldsamheter och hatpropaganda utan att särskilt mycket gjorts från det politiska etablissemanget eller rättsvårdande myndigheters sida. Det ovan nämnda budskapet på Theo van Goghs döda kropp riktade dödshot mot den kvinnliga parlamentsledamoten Hirsi Ali från det marknadsliberala partiet VVD. Andra utsatta politiker i Holland är invandringsminister Rita Verdonk, Amsterdams judiske borgmästare Job Cohen och den borgerlige politikern Geert Wilders. Den sistnämnde har fått reda på att han kommer att halshuggas när tiden är mogen och har placerats under rigoröst polisbeskydd 24 timmar om dygnet. Om det räcker för att hålla våldsvärken borta återstår att se. Van Goghs mördare Bouyeri hölls under uppsikt före mordet men hade trots det inga svårigheter att utföra sitt blodiga hantverk.

Den nederländska säkerhetstjänsten har varnat för att terrornätverket al-Qaida

stadigt håller på att slå rot i det holländska samhället. Det råder ingen tvekan om att detta i hög grad underlättas av dels den traditionella, holländska toleransen, dels av det vanliga, västerländska synsättet att invandring undantagslöst berikar det mottagande landet i form av spännande kulturella inslag av olika slag. I bakgrunden ligger ett dåligt samvete uppamat av decenniernas vänsterradikal agitation med budskapet att Västvärlden under flera hundra år har sugit ut Tredje världen med sin "imperialism", med avstamp i korstågen. På så sätt har en politisk korrekthet skapats som är mycket svår att rå på.

Efter mordet på van Gogh grep den holländska polisen 14 muslimska aktivister i Haag. De gripna visade sig tillhöra ett nätverk kallat Hofstad med länkar till Belgien och Spanien; några av Hofstads medlemmar har genomgått terroristutbildning i Pakistan. Hofstadmedlemmarna Jason och Jermaine Walters är söner till en amerikansk militär stationerad i Holland och är amerikanska medborgare. Vidare har förbindelser konstaterats mellan muslimska terrorister och holländska politiker, särskilt från ett miljöaktivistiskt vänsterparti som heter GroenLinks-partiet.

Precis som i många andra länder inklusive vårt eget utgör moskéer härdar för revolutionär verksamhet. Radikala präster predikar hat mot allt västerländskt och judiskt och förkunnar exempelvis att alla västerländska kvinnor är horor och alla män homosexuella. Samtidigt som myndigheterna har svårt att stävja sådan agitation på grund av det västerländska samhällets yttrandefrihet, föraktar hatprofeterna samma yttrandefrihet och tolerans som tecken på svaghet och känner sig därmed ännu mer övertygade om att Västvärldens och Israels dagar är räknade.

Men frihet och demokrati är naturligtvis inte tecken på svaghet utan tvärtom uttryck för styrka och civilisation. Vad som krävs är att de polisiära och rättsvårdande instanserna i Väst ges möjlighet att på ett realistiskt och adekvat sätt bekämpa det hot mot samhället som de islamistiska terroristerna de facto och de jure utgör. Det gäller i hög grad Holland och det gäller naturligtvis också Sverige, där det kan vara en tidsfråga innan ett allvarligt, islamistiskt terroristattentat av de slag som skett i England och Spanien inträffar.

Invandrarna och brottsligheten

Diverse dubiösa grupper brukar skylla en stor del av brottsligheten på invandrarna. Samtidigt brukar ledande media och politiker förneka att invandrarnas brottslighet skulle vara något problem. När Brottsförebyggande Rådet (BRÅ) för första gången på tolv år gjorde en studie av problemet lät inte reaktionen vänta på sig. Det var alldeles onödigt att göra en sådan studie, eftersom den underbläste fördomarna, menade inte så få debattörer. Men det var ju inga fördomar, eftersom fakta visade att brottsligheten hos invandrarna är (och även för tolv år sedan var) högre än hos svenskar. Det var alltså ett faktum inte en fördom det handlade om. Nya frågeställningar bör därför bli: Varför är det så? Och vad kan vi göra åt saken? De frågorna har inte tagits upp av BRÅ. Och när debattören Mauricio Rojas på DN Debatt menade att skillnaderna nog till en del var kulturfrågor (det är mycket stora skillnader mellan olika invandrargrupper) ryckte det politiskt korrekta etablissemanget ut för att tysta en debatt som är viktig att föra i ett demokratiskt samhälle.

Varför begår invandrare i genomsnitt fler brott än svenskar? Den frågan diskuteras inte av Brottsförebyggande Rådet (BRÅ) i en färsk rapport om brottslighet och invandrare. Man nöjer sig att konstatera att så är fallet. Ett konstaterande som tidigare varit nog så kontroversiellt, eftersom ingen seriöst studerat frågan under det senaste dussinet år. Nu borde det alltså vara dags att diskutera varför det förhåller sig som det gör – och vad som kan göras åt problemet. Den diskussionen har dock hittills lyst med sin frånvaro.

BRÅ har nu för andra gången (förra gången var för tolv år sedan) gjort en studie av invandrarna och brottsligheten. Det har varit en mycket het politisk potatis och rapporten har försenats gång på gång för att tvättas till så att den blev mer politiskt korrekt. Pressmeddelandet om rapporten handlade om att etniska svenskar var skyldiga till de flesta brotten i samhället, något som också slogs upp i en del tidningar. Påståendet är naturligtvis riktigt. Knappt 80 procent av Sveriges befolkning är etniska svenskar (definierat som att bägge föräldrarna är födda i Sverige – varken Kungen eller Kronprinsessan Victoria är därmed definierade som svenskar i BRÅs studie). Att dessa knappa 80 procent av befolkningen lyckas begå 55 procent av brotten anses vara kontentan av studien enligt pressmeddelandet. Att detta betyder att de dryga 20 procent med minst en utlandsfödd förälder begick 38 procent av brotten (återstående 7 procent avsåg personer som var tillfälligt i Sverige) var tydligen inte lika intressant för rubriksättaren.

Känsliga frågor granskas ej

Rapporten är i vissa avseenden tunnare än den som gjordes för tolv år sedan – den innehåller till exempel ingen uppdelning av de olika brotten efter geografisk hemvist för brottslingen. I 1986 års rapport konstaterades till exempel att personer från Västasien och Nordafrika var – jämfört med andra invandrare – kraftigt överrepresenterade vad gäller våldtäkter. Om det fortfarande är så kan man i 2005 års rapport inte sluta

av C G Holm

sig till av hittills publicerade data.

Men just det faktum att saken inte redovisas, samt att det var så i BRÅs förra rapport, får läsaren att ana politiskt korrekta ugglor i mossen.

Vi har tittat på rapporten för att förmedla mer av dess centrala innehåll – så långt det nu är publicerat.

”Turister” begår många brott

Rapporten bygger på 6 miljoner brott begångna under perioden 1997-2001. För 1,5 miljoner av brotten finns det minst en misstänkt person registrerad. Av de misstänkta är som nämnt 7 procent inte folkbokförda i Sverige och de har inte vidare analyserats av BRÅ. De kan ju inte vad gäller brottsfrekvensen relateras till något egentligt tal. Ryssar och litauer reser ju till exempel ibland till Sverige enbart för att ge sig ut på stöldturné – och de är ju inte alls registrerade i Sverige innan brott begåtts (lika lite som svenska fyllon som misshandlar och våldtar i Grekland och på

Mallorca är registrerade där). Till de som inte är folkbokförda hör även studenter, turister och personer som ännu inte fått uppehållstillstånd.

Med tanke på hur pass få vistelsedagar som utländska turister har i Sverige måste nog slutsatsen dras att de tillfälliga utländska besökarna står för en anmärkningsvärt stor andel av brotten i samhället. I och för sig är det inte bara turister som hamnar i den här kategorin, men även inräknat de som bor här utan uppehållstillstånd är sju procent en anmärkningsvärt hög siffra. Ambulerande stöldlighör, som efter en turné i Sverige reser till något annat land, är ett betydande problem – som dock naturligtvis har mycket lite med invandring att göra.

BRÅs analysmetoder

BRÅ har delat in de misstänkta i fyra kategorier, personer födda utomlands, personer födda i Sverige med två utlandsfödda föräldrar, personer födda i Sverige med en utlandsfödd förälder och personer med bägge föräldrarna födda i Sverige.

Brottsbenägenheten mäts sedan som en över- eller underrepresentation i jämförelse med hela materialet (eller i en del fall jämfört med personer med två svenskfödda föräldrar). En överrepresentation på 2 betyder då att den aktuella kategorin begått dubbelt så många brott per individ som jämförelsegruppen.

Om man tittar på hela undersökningen – alltså både svenskar och personer med utländsk bakgrund – finns det stora skillnader mellan olika grupper:

- Män har en överrepresentation på 3,5 jämfört med kvinnor

- Personer i åldrarna 15-17 har en överrepresentation på 2,5 jämfört med personer över 40
- Personer med socialbidrag har en överrepresentation på 6,1
- Personer som ej gått gymnasium har en överrepresentation på 5,7 jämfört med akademiker
- Personer med inkomst under 40.000 kronor har en överrepresentation på 5,3 jämfört med personer som tjänar över 360.000

De studerade invandrargrupperna är i vissa avseenden sociologiskt överrepresenterade i just de kategorier som har hög brottsbenägenhet och därför har BRÅ "standardiserat" materialet, dvs räknat brottsligheten per kategori och sedan räknat upp eller ner brottsligheten för att jämförelsegruppen ska ha exakt samma sammansättning som svenskar när det gäller ålder, kön, utbildning etc.

När detta är gjort kommer man fram till följande:

Brottsfrekvens

Båda föräldrarna födda i Sverige	0,8
Ena föräldern född i Sverige	1,1
Båda föräldrarna födda i utlandet	1,6
Själv född i utlandet	2,0
Totalt	1,0

Sammanfattningsvis: Personer födda i utlandet är dubbelt så brottsbenägna som personer med två i Sverige födda föräldrar – även standardiserat för sociologiska faktorer som påverkar brottsbenägenheten (utan standardisering är faktorn inte 2 utan 2,5)

Från vilka områden kommer de brottsbenägna?

Varifrån kommer då de brottsbenägna – och är det någon skillnad på olika regioner i världen? BRÅ har tittat på den siffran och konstaterat att skillnaderna är stora. Här har BRÅ inte standardiserat siffrorna, men konstaterar att en standardisering inte skulle påverka den relativa bilden mellan olika regioner.

Brottsfrekvens för personer från olika regioner

Sverige	0,8
Norden (utom Sverige)	1,4
"Gamla" EU (utom Norden)	1,1
Senaste tio EU-länderna	1,8
Övriga Europa	2,1

John Ausonius (född Wolfgang Zaugg), den så kallade lasermannen, är en av de mer välkända brottslingarna med invandrarbakgrund (född i Sverige men med två utlandsfödda föräldrar). När han greps hade han skaffat sig en udda frisyr och skägg för att inte så väl stämma in på polisens signalement. Idag är han kortklippt och slätrakat och avtjänar livstidsstraff för ett mord och nio mordförsök.

USA, Kanada m fl	0,9
Övriga Nordamerika	2,6
Sydamerika	2,6
Västasien	3,0
Södra Centralasien	2,5
Sydostasien	1,7
Östasien	0,8
Nordafrika	3,7
Östafrika	2,8
Övriga Afrika	4,2

Innan vi går vidare måste två saker konstateras och tas som utgångspunkt för den fortsatta diskussionen.

–För det första är de som kommer till Sverige normalt ett ganska orepresentativt urval från sitt land – och avvikelserna kan vara helt olika för olika regioner. Från den del områden kommer främst tekniska specialister, från andra de mest företagssamma som vill skaffa sig en god ekonomi genom hårt arbete, från en del områden vill man komma undan militära konflikter och från åter andra länder kan det vara fråga om olika gangsterligor vars verksamhet behöver förstärkning hemifrån.

–För det andra finns det somligt som är brottsligt i Sverige men inte i andra delar av världen. Köp av sexuella tjänster är veterligen inte brottsligt någon annanstans i världen än i Sverige och det finns självklart andra brott där den misstänkte

inte ens anade att det han/hon gjorde var brottsligt, även om det nog tillhör undantagsfallen.

Visst finns det regionala förklaringar

Vid en djupdykning i siffrorna för de olika regionerna kan noteras att Norden till 73 procent avser Finland. "Övriga Europa" består till 81 procent av Jugoslavien, Bosnien och Turkiet. Sydamerika till 59 procent av Chile, Västasien till 93 procent av Irak, Libanon och Syrien, Södra Centralasien till 70 procent av Iran, Ostasien till 49 procent av Sydkorea, Östafrika till 84 procent av Etiopien, Somalia och Eritrea och Övriga Afrika till 29 procent av Gambia.

När man gör den granskningen är man snart nere på en nivå där enstaka kriminella ligor kan få genomslag i statistiken. I Göteborg finns det till exempel ett brottsyndikat som kalla "albanligan" och i hela landet svarar serber för en stor del av cigarettsmugglingen. Om vi tänker bort dessa enskilda företeelser är det inte osannolikt att brottsligheten för "Övriga Europa" skulle minska. Men visst, de här skurkarna är från övriga Europa, så det är fel att bortse från dem, men förekomsten av dessa ligor säger inte särskilt mycket om brottsligheten hos de breda lagren av de människor som kommer från området.

Östasien är ett område med mycket låg brottslighet, men förhållandet att 49 procent av de 12 000 som kommer från Östasien är från Sydkorea säger oss att nära hälften av de som är med i underlaget är adoptivbarn som vuxit upp i helsvenska miljöer och därför i sig inte säger mycket om hur det går för de invandrare som kommer från området utan att från späda ålder integreras i familjer som säkert i genomsnitt har bättre förhållanden än andra infödda svenskar. Med tanke på kinesisk och japansk arbetsmoral och entreprenöranda – som ju är internationellt välkända begrepp – är det dock inte fjärran att tänka sig att även de som lever i mer främmande miljöer med rötterna i Östasien har lägre brottsfrekvens än personer från andra områden. Men det får vi inte veta något om i studien från BRÅ.

Övriga Afrika är en annan liten grupp, bara 6 000 personer, gruppen består till nästan en tredjedel av gambianer, ett land som bara har en bråkdel av en procent av de invånare som finns i de länder som räknas till "övriga Afrika". I Stockholm

står just gambianer står för en stor del av knarkhandeln. Knarkligorna har år efter år kallat på förstärkning hemifrån och en hel del av dem åker fast under sitt "arbete" i Sverige. Från Gambia kommer bara "anknytningsfall", eftersom det är en av de få demokratierna i Afrika, från vilken det inte finns några politiska skäl att åberopa om man vill söka sig till Sverige. Det troliga är att övriga övriga Afrika (dvs ej gambianer) har betydligt lägre siffror än vad BRÅ anger för hela gruppen.

Av chilenerna i Sverige är en mycket hög andel kommunister (som inte sällan tillbringade några år i det kommunistiska Östeuropa innan de kom till Sverige) – att kommunister rent generellt har en annan syn på äganderätten än demokratiskt sinnade personer kan mycket väl ha satt sina spår i brottsstatistiken, vilket alltså talar för att icke-kommunistiska sydamerikaner har bättre siffror än de som syns i tabellen.

Vilka brott begås av invandrare?

BRÅ har också tittat på vilken typ av brott som begås av de olika kategorierna – med två, ingen eller en i Sverige född förälder. Men i motsats till studien för tolv år sedan är det denna gång inte möjligt att se vilka geografiska regioner som kan kopplas till brotten. Vi nöjer oss med att titta på överrepresentationen för personer födda utomlands jämfört med personer med två föräldrar födda i Sverige (de andra grupperna ligger någonstans emellan):

Överrepresentation för olika brottstyper

Våldtäkt	5,1
Mord och dråp	4,1
Rån	4,0
Olaga hot	3,7
Stöld i butiker	3,5
Misshandel	3,0
Narkotikabrott	2,2
Bostadsinbrott	1,6
Skadegörelse	1,5
Rattfylleri	1,4

Hur påverkar tiden i Sverige

Under den första tiden i Sverige begås få brott, för att sedan kontinuerligt öka till en topp efter cirka tio år i landet. Sedan börjar kurvan gå ner igen. De siffrorna säger att det tar tid att anpassa sig till Sverige också för skurkar, och att det sedan tar ännu längre för skurkarna att anpassa sig

till ett hederligt liv. Men ingen hade väl väntat sig något annat.

En annan anpassningsaspekt är åldern när de i utlandet födda kommer hit. De som kommer hit före skolåldern har betydligt lägre överrepresentation än de som kommer hit under skolåldern. Överrepresentationen i brottsstatistiken ökar med åldern för inflyttningen till Sverige ända upp till övre tonåren, varefter en nedgång sker. Det är ganska enkelt att se en koppling till förhållandena. Den som kommer hit som mycket liten har aldrig anpassat sig till någon annan kultur och miljö och känner sig därför naturligen mer integrerad i det svenska samhället. Den som kommer hit som vuxen har gjort ett eget val och förlikar sig därför lättare med situationen. Den som i åldrarna däremellan kommer hit har inte fattat beslutet själv, utan påtvingats det av föräldrar eller släktingar. Vederbörande blir uppryckt med rötterna ur en miljö som uppfattas som invand och placeras på ett helt okänt ställe långt bort i världen. Det är inte svårt att inse att utsikterna är sämre för dessa än både för äldre och yngre.

Lägre brottslighet bland invandrare

De första studierna om invandrare och brottslighet som gjordes var amerikanska. De byggde på invandrarlandet USAs förhållanden och den generella slutsatsen var att brottsligheten hos invandrare var lägre än hos de infödda. Idag pekar de flesta studier i världen – även i USA – på motsatsen. Men de tidigare studierna visar att det inte finns någon koppling mellan invandring och brottslighet i sig själv. Trots att det är lätt att föreställa sig att en så pass kraftig förändring som en emigration/immigration kan leda till att den sociala basen raseras och att individen därför lättare utsätts för frestelser att slå in på en brottslig bana.

Men så var det alltså inte i USA i början av förra seklet. Invandrarna kom ofta till etniskt segregerade områden där man tog sig an sina nyanlända landsmän. Miljöbytet var inte så totalt som man kan förledas tro. Det var ibland en flytt till en bättre variant av det gamla samhället.

Idag finns det också segregerade samhällen som skulle kunna tjäna som "kudde" för nyanlända invandrare. Men den effekten tar vi – och de – inte tillvara. Tvärtom motverkas det segregerade samhället av de maktavande, trots att det i sig

kan ha många positiva sociala effekter. På det området motverkar den rådande politiska doktrinen en politik som skulle kunna minska kulturchocken vid flyttning till en miljö som är kraftigt avvikande från den invanda.

Kulturskillnader

När det gäller all brottslighet och social missanpassning spelar de kulturella och sociala bakgrundsfaktorerna stor roll – när man studerar infödda svenskar. Den som vuxit upp i en kulturellt torftig miljö anses ha sämre prognos än den som fått en kulturellt rikare uppfostran. Frireligiösa och nykterister har betydligt lägre brottsbenägenhet än de som vuxit upp i en raggar- eller mc-kultur.

På samma sätt är det naturligt att anta att olika värderingar som bärs med från en annan kultur påverkar livet för dem som växer upp i Sverige. Vissa beteenden som är naturliga i hemlandet är brottsliga i Sverige. Och tvärtom, det som inte är brottsligt i Sverige kan straffas med döden i en annan kultur (äktenskapsbrott och konvertering till kristendomen är två av många exempel).

Tyvärr har denna väsentliga fråga, för att rätt förstå andra människors beteende och för att underlätta integration och anpassning, blivit mer eller mindre tabu i den svenska debatten.

När Mauricio Rojas menade att BRÅs rapport borde leda till att vi tar upp den frågan till debatt blev svaret från många tongivande med maktens öra att det var "kulturrasism" att ta upp frågan. När det gäller svenskar så ska kulturella skillnader tas med i bedömningen av varför någon begår ett brott och gärna tas upp som förmildrande omständighet om det blir lagföring. När det gäller utlandsfödda som bor i vårt land ska frågan inte ens få diskuteras.

Det är ganska självklart att en människas tro och värderingar påverkar hennes beteende. Lagen är bara en kodifiering av den inom ett visst land vid en viss tid rådande allmänna moralen och rättsuppfattningen. I Sverige för femtio eller hundra år sedan var mycket annorlunda än vad det är här idag. Förflyttade vi oss i tiden skulle vi lätt bli brottslingar – oavsett om förflyttningen sker framåt eller bakåt. Samma med en förflyttning i rum och värderingar – till exempel religion. Sådant påverkar oss alla och måste kunna diskuteras i ett demokratiskt samhälle.

SVERIGE-NYTT

Contras notisavdelning har i detta nummer sammanställts av Tommy Hansson och C.G. Holm. De källor som refereras är inte direkt citerade, utan texten är Contras sammanfattning av originalkällan om inte annat markeras med citationstecken.

Lasermannen

John Ausonius, den så kallade Lasermannen, dömdes till livstids fängelse för att ha skjutit ihjäl den iranske studenten Jimmy Ranjbar och skadat ytterligare ett antal personer samt ha begått bankrån. Det enda offren för Lasermannens besinningslösa våld hade gemensamt var att de hade "utländskt" utseende. Nyligen har Lasermannens framfart uppmärksammats genom en televiserad dramadokumentär i tre delar, byggd på en bok av Gellert Tamas.

De människor som skadesköts av Ausonius fick men för livet, såväl fysiska som psykiska. En av de drabbade var Isa Aybar, bosatt i Norsborg och verksam i ett gatukök i Djursholms Ösby vid Roslagsbanan. Den 28 januari 1992 stegade Ausonius in i hans gatukök och avlossade sex skott mot Aybar som träffades i armarna och ena tinningen. Det mest påtagliga menet av våldsdådet blev att Isa Aybar blev blind på höger öga. Därefter har han varit sjukpensionär. Han blev Lasermannens näst sista av elva offer.

I en intervju i tidningen *Södermalmsnytt* (nummer 47 2005) ifrågasätter den drab-

bade Isa Aybar nyttan "med en dramadokumentär som visar en man som går omkring med ett gevär under jackan". Aybar har under alla år som gått sedan beskjutningen försökt glömma den uppskakande händelsen, men med all uppståndelsen kring filmen har den traumatiska upplevelsen gjort sig påmind.

I Gellert Tamas framställning spelar det politiska partiet Ny demokrati, i riksdagen 1991-94, en viss roll. Så här skriver *Södermalmsnytt*s reporter Erik Esbjörnsson: "Klimatet i Sverige hade blivit kallare och hårdare i början av 1990-talet. Den ekonomiska krisen var ett faktum, och i folkets jakt på syndabockar valdes främlingsfientliga Ny Demokrati in i Riksdagen." ITamas bok hänvisar också Ausonius (som själv är son till två invandrare) i ett försök att urskulda sig till att "nydemokraterna snackade ju också om att invandrarna skulle ut".

Det måste dock klargöras att Ny demokrati naturligtvis inte hade det bittersta att göra med John Ausonius/Lasermannens gravt brottsliga verksamhet. Ny demokrati hade ett brett politiskt budskap där invandrarfrågan endast var en del. Tonvikten låg på att minska byråkratiskt krångel och få ordning på svensk ekonomi samt att öppna upp Sverige gentemot omvärlden, främst EU-gemenskapen. Dessutom hävdade man att den dittills förda invandrapolitiken var alltför släpphänt och skadlig för svensk ekonomi och socialpolitik. Någon önskan

om att "invandrarna skulle ut" uttrycktes över huvud taget icke, en uppfattning som tvivelsutan framfötts i John Ausonius patologiskt överhettade hjärna. Det är rent felaktigt, slarvigt och ack så politiskt korrekt av Gellert Tamas och producenterna bakom filmen om Lasermannen att blanda in Ny demokrati i bilden bakom Lasermannen.

John Ausonius dömdes till livstids fängelse för ett mord, nio mordförsök samt bankrån, vilkas byte skall ha gått till kasinospel i Tyskland.

Katastrofal avfallshantering

"Insamlingen av förpackningar från hushållen är ett totalt misslyckande för vårt land som är en föregångare inom miljövårdsområdet. Dels för den verkligt dåliga miljö som råder vid samlingsstationerna, vilket är oförsvarbart, och dels, vilket inte är mindre viktigt, för att insamlingen har en mycket negativ miljöeffekt. Genom insamlingen förbrukas mer energi än man vinner. Insamlingen från hushåll bör därför snarast avvecklas."

Så utlåter sig Lars Löfstedt, Saltsjöbaden, i ett yttrande till Miljödepartementet. Löfstedt vet vad han talar om: han tillträdde 1979 som koncernchef för miljövärdetsföretaget Ragn-Sells tills han för snart tio år sedan gick i pension. Därefter har han fortsatt engagera sig i miljöfrågor som sammanhänger med avfallshanteringen. Under sin yrkesverksamhet engagerade sig Löfstedt djupt och lät genomföra storskaliga försök inom avfallshanteringsområdet, tills han tvingades konstatera "att det var en omöjlig uppgift att till försvarbara kostnader kunna producera en användbar kompost av hushållsavfall." Den enda typ av kompostering som har förutsättningar att lyckas, skriver Löfstedt, "är enskild kompostering på den egna villa- eller fritidstomten, men även där har många misslyckats."

"Man bör absolut inte uppmuntra till biologisk behandling av hushållsavfallet", skriver Löfstedt i sitt yttrande, "förrän den dag man har en anläggning för detta som fungerar... Någon sådan anläggning existerar ej idag."

Lars Löfstedt har under ett antal år sökt fästa berörda myndigheters uppmärksamhet på den svenska återvinningsverksamhetens misslyckande men utan att få nämnvärt gehör. Hushållsåtervinning är nämligen i dag, tycks det, en trosartikel som omhuldas av den socialdemokratiska regeringen och dess röd-gröna stödpartier.

Enligt Regeringsformen ska utnämningar ske med kompetens och lämplighet som enda kriterier. Detta struntar regeringen i. Sålunda har Göran Persson utnämnt sin kusin till generaldirektör för Arbetslivsinstitutet.

Löfstedt konstaterar i yttrandet att det finns en övertro på "experter" vad gäller livscykelanalyser, experter som i de flesta fall producerar högst osäkra eller rent felaktiga analyser och antaganden.

Lars Löfstedt fäster bland annat uppmärksamheten på den insamling som förekommit under en följd av år – och alltjämt förekommer – och som leder till "dålig arbetsmiljö för många inblandade, särskilt de personer som manuellt sorterar de ofta illaluktande förpackningarna." Löfstedt menar att glaförpackningar, vilka i dag slängs i särskilda behållare, med fördel kunde läggas i den vanliga avfallsbehållaren:

"Glaset hamnar i bottenslaggen och förbättrar möjligheten att ta tillvara denna som fyllnadsmaterial."

Dyr kärlek för kommun

Angeles Bermudez Svankvist hade utsetts till stadsdirektör i den goda staden Södertälje. Den nya stadsdirektören skulle få en rekordlön om 99 000 kronor i månaden och var, enligt egen utsago, intresserad av att "vara med och påverka hur Södertälje kommun skulle se ut." (Något annat hade varit minst sagt sensationellt). Bermudez Svankvist hade goda meriter genom att hon tidigare utsetts till "årets chef". Men någonstans på vägen till den lukrativa anställningen gick det snett – Bermudez Svankvist avskedades innan hon ens hann tillträda posten som stadsdirektör.

Socialdemokratiska kommunalrådet Anders Lago kommenterar historien så här: "Vi tycker förstås det är tråkigt men det har inte blivit som vi tänkt. Framför allt handlar det om att i vår organisation passar inte hennes ledarskap. Vi har fått en konflikt mellan henne och övriga chefer i ledningstoppen." Lago uppger också att "vi går vidare med rekryteringsarbetet"; dock kommer kommunen inte att utannonsera tjänsten igen."

Till saken hör att Angeles Bermudez Svankvist har skrivit en bok som presenterar hennes ledarstil, vilken hon kallar "management by love" (kärleksfullt ledarskap). Om det är Bermudez Svankvists eller Södertälje kommuns kärlek som inte räcker till förtäljer inte historien. Under alla omständigheter kommer det misslyckande anställningsförfarandet att kosta Södertäljes skattebetalare en hel del pengar. Den avskedade stadsdirektören in spe uppges vara igång med anlita "juridisk expertis" för att få ut mesta möjliga

skadestånd, och dessutom torde kommunen i vilket fall som helst få punga ut med 24 månadslöner à 99 000 kronor plus en knapp miljon i sociala avgifter.

Det vore väl bra om Anders Lago och andra höjdare inom kommunen tar reda på om aktuell sökandes ledarstil – med eller utan kärlek – passar kommunen nästa gång tjänsten som stadsdirektör utlyses. I god tid, dessutom.

(Södertälje-Posten)

Försvarets "kulturrevolution"

Kulturrevolutionen i Kina 1966-67 var en sällsynt brutal samhällsomvandling som skördade miljoner liv. Dett avskräcker inte rubriksättarna på försvarsmaktens personaltidning *Försvarets Forum* (5/2005) att beteckna den omvandling som Sveriges försvar för närvarande genomgår som en "Tyst kulturrevolution."

Låt oss tala klarspråk: vad som pågår i försvaret i dag är en neddragning av resurserna till en nivå farligt nära nollpunkten. Helst av allt skulle de regeringsbärande partierna (s), (mp) och (v) naturligtvis vilja lägga ner försvaret på en gång, men eftersom man inte vill stöta sig med invånarna i politikernas hemregioner mer än nödvändigt ger man den pågående avvecklingen av vårt försvar viss tidsutdräkt samt diverse käcka epitet. "Kulturrevolution" är dock sällsynt illa ihopkomponerat – det är bara stilenligt att det är den gamla vänster-radikalen Bi Puranen, anlitad som utvärderare av den så kallade försvarsmakten, som myntat det.

Det analysarbete Puranen lett går under beteckningen "Värderingar som styrmedel", och i sammanhanget talas flitigt om "värdegrundsarbete". Icke mindre än 7000 sidor utredningsmaterial avseende försvarets framtid har presenterats. Och vad har då detta digra material resulterat i? Närmare bestämt följande mening: "Ambitionen är att försvarets personal ska vara mer toleranta än allmänheten i snitt."

Vi hade definitivt hellre sett att den hastigt krympande försvarsbudgeten hade lagt de tvivelsutan betydande summor Bi Puranens utredning kostat på kulor och krut.

Socialdemokrati och religion

Att den statsbärande socialdemokratin inte gillar religion är knappast någon hemlighet (låt vara att statsminister Göran Persson när en hemlig dröm om att bli präst i en landsortsförsamling och dessutom gärna sjunger andliga sånger). Beskedet om

att folkhälsominister Morgan Johansson anslutit sig till den militant ateistiska sektbildningen Humanisterna kommer därför knappast som någon överraskning. Ministern själv har uppfattningen att "religiösa dogmer" skadar människor, exempelvis i "hiv-frågorna".

Föreningens målsättning är att utrota religionen i Sverige och att införa en totalateistisk stat, något som uppenbarligen vinner Morgan Johanssons gillande.

Sedan lång tid tillbaka måste även Svenska kyrkan anses vara en del i den socialdemokratiska statsapparaten och är i dag närmast att betrakta som en institution för politisk korrekthet med socialistiska förtecken. Ett ovanligt tydligt exempel härpå var biskop Martin Linds ställningstagande inför fotografen Elisabeth Ohlson-Wallins arrangerade foto av nazihälsande personer i Lindö kapell. Kyrkoföreträdare i Linköping har tagit mycket illa vid sig av Ohlsons fotografi, som uppges vara en protest mot pastor Åke Greens kritiska hållning inför homosexualitet och Högsta domstolens frikännande av sagde Green från åtalet om "hets mot folkgrupp".

"Det handlar om en enskild samling", citeras biskop Lind i tidningen *Världen Idag* (14/12 2005). "Vi kan inte göra något åt det. Det går under grundläggande yttrandefrihet." Att göra Hitler-hälsning i en svensk kyrkolokal är alltså fullt godtagbart, kanske rentav berömvärd, för en kyrklig socialdemokratisk tjänsteman, förlåt biskop.

Särskilt om fotografiet arrangerats av en lesbisk fotograf som tidigare avbildat Jesus som homosexuell och lärjungarna som transvestiter.

Hälsa och sjukvårdsköer

1950 var läkarkåren i landet cirka 3 000, år 1975 hade den vuxit till 8 511 och 2001 fanns 24 233. Under samma tjugofemårsperiod ökade sjuksköterskorna från 30 785 till 70 589. År 1975 klarade en läkare av i genomsnitt nio patienter per dag. Idag är det nere i fyra. Den överlägset lägsta siffran inom OECD-området. Vi får dålig valuta för de alltfler miljarder som satsas i sjukvården.

Datainspektionen

har ingripit mot skolor i Lerum och Uddevalla som använt fingeravtrycksstyrda tallriksautomater för att hindra snyltande icke-elever från att äta i skolan. DI slår ett slag för snyltare och motarbetar samtidigt svenska högteknologiska företags utveckling av spjutspetsteknologi.

UTLANDS-NYTT

Framsteg i Irak

När massmedia rapporterar om utvecklingen i Irak rör det sig så gott som undantagslöst om terrordåd och om de till synes oöverstigliga problem som de amerikanska styrkorna i landet och Bush-administrationen har att brottas med. Detta är emellertid bara en liten del av helhetsbilden.

Den inte helt okände Oliver North, pensionerad överstelöjtnant i den amerikanska marinkåren, ger en delvis annan bild i en krönika i den amerikanska militärtidskriften *Soldier of Fortune* (januari 2006). North, med ett omdiskuterat förflutet i Reagan-administrationen, noterar att betydande problem visserligen kvarstår, men att där också finns ljuspunkter. "Under sommaren [2005]", skriver North, "renoverades 43 irakiska skolor, något som möjliggjorde för ytterligare 18 000 irakiska barn att få en kvalitetsutbildning i stället för dödlig indoktrinering. Sedan juni 2004 har 656 skolor byggts om eller renoverats."

Också inom infratrakturen görs stora framsteg, noterar North: "Hundratusentals fler irakier har tillgång till rent vatten i dag än någonsin tidigare tack vare de nya vattenreningsanläggningar som förs in på löpande band. I byarna kring Kirkuk har till exempel 25 000 stadsbor för första gången i sina liv rinnande vatten. I augusti slog det nya högkvarteret för Iraks motorvägspolis upp sina dörrar i Bagdad, och sex nya motorvägspatrollstationer håller på att byggas... över hela Irak finns det fler barn som går till skolan, fler människor med tillgång till elektricitet, rent vatten och sanitet än någonsin tidigare. Det finns fler tidningar, radiostationer, TV-apparater, brandstationer och hälsovårdsanläggningar i dagens Irak än någonsin tidigare i Mesopotamiens historia."

De påtagliga framsteg North beskriver hör vi aldrig talas om i etablerade media, men de är likafullt ett faktum bland andra att räkna med i den irakiska omvälvning som inleddes med det amerikanska ingripandet i april 2003. North avslutar sin artikel på följande sätt: "Även om protester och pessimism kräver medias uppmärksamhet här hemma, finns det hopp i Irak. Detta är en stor förbättring jämfört med för över 20

år sedan när vi måste anse att infångandet av en handfull kapare [av det italienska kryssningsfartyget Achille Lauro] som en stor seger i kriget mot terrorismen."

Till den irakiska framgångsbilden måste också läggas det framgångsrika genomförandet av valen i december.

USAs immigrationsproblematik

USA är ett land vars befolkning utgörs av immigranter från alla hörn av världen. USA är också unikt i det avseendet, att alla invandrare som anländer i akt och mening att bosätta sig i landet blir amerikaner nästan i samma ögonblick de sätter sin fot på amerikansk mark, även om de i de flesta fall vårdar traditionerna från det ursprungliga hemlandet. Den till stor del okontrollerade invandring som ägt rum i modern tid är emellertid långt ifrån problemfri, vilket framgår av *National Reviews* (12 september 2005) genomlysning av ämnet.

Icke minst det för tillfället regeringsbärande, republikanska partiet Grand Old Party (GOP) har problem med sin immigrationspolitik. Det framgår klart av Vita husets och president George W. Bushs sätt att nalkas problemet – ty ett problem är det. Vita huset har varit med om att etablera en tvåpartigrupp med syftet att främja en mer öppen invandring. Gruppen leds av två före detta kongressledamöter, en från vardera partiet (republikanerna och demokraterna) under det att gruppen organiseras av förre ordföranden i the Republican National Committee, Ed Gillespie. Gruppen går under namnet Americans for Border and Economic Security (ABES) och är ämnad att göra den inhemska opinionen mer mottaglig för president Bushs immigrationspolitiska reformpaket.

Till detta kan läggas att två lagförslag angående invandringen till USA har lagts fram inför senaten: efter sina initiativtagare benämnda the McCain-Kennedy bill samt the Cornyn-Kyl bill. Båda förslagen har det gemensamt att de erbjuder begränsad amnesti för sådana illegala invandrare som redan finns på plats i USA och föreslår därtill gästarbetarprogram, som skulle göra det möjligt för envar med ett erbjudande om arbete i USA att också lagligen bosätta sig i landet. Ett antal skribenter, tidigare kända för att ha uttryckt sitt starka stöd

för mer eller mindre fri invandring, har övergivit sin tidigare inställning och säger sig nu förespråka en mer "realistisk" (det vill säga mer restriktiv) politik.

Det nyväckta intresset för amerikansk immigrationspolitik är till stor del ett resultat av allmänhetens oro för att en alltmer ohämmad invandring kan leda till skenande sociala kostnader och ökad oro i samhället. Bush har sedan sitt tillträde sökt tackla problemet genom att vidtaga åtgärder som går ut på att illegala invandrare skall få ökade möjligheter att legalisera sin bosättning i USA. Vanliga medlemmar i republikanska partiet och republikanska väljare i allmänhet – och även många personer med demokratisk hemmahörighet – anses i allmänhet vara djupt kritiska till en sådan politik.

National Reviews skribent John O'Sullivan menar, mot denna bakgrund, att de framlagda förslagen, hur välmentade än må vara, inte har några realistiska förutsättningar att bli framgångsrika – det finns helt enkelt inte resurser att leva upp till de krav på kontroll av de presumtiva, nya USA-medborgarna som krävs.

Sydkoreas krigsmakt

Alltsedan Koreakrigets (1950-53) slut har Sydkoreas krigsmakt varit påtagligt beroende av uppbackning från USA, som stod vid Sydkoreas sida under kriget alltmedan det kommunistiska Nordkorea stöddes av Sovjetunionen och Kina. Vid firandet av den 57:e årsdagen av De väpnade styrkornas dag, som ägde rum i Gyeryongdaes militärområde nära Daejeon, betonade dock president Roh Moo-hyun att det är väsentligt att Sydkoreas krigsmakt blir mer självständig än tidigare.

Sydkoreas militära styrkor har under den senare tioårsperioden övertagit ett antal uppgifter som tidigare låg på USAs ansvar, men Förenta staterna förbehåller sig fortfarande rätten att leda de sydkoreanska försvarsstyrkorna i händelse av krig. Vid sitt tal vid De väpnade styrkornas dag ansåg president Roh att det var viktigt att Sydkorea i händelse av krig skall kunna ha full kontroll över de egna styrkorna. "Regeringens militära reformplan innefattar dess beslutsamhet att förfoga över ett oberoende nationellt försvar", sade Roh bland annat. Dessförinnan hade det koreanska försvarsministeriet offentliggjort ett försvarsprogram enligt vilket de årliga försvarskostnaderna skulle stiga

med i genomsnitt elva procent; samtidigt är det meningen att landets nuvarande försvarsstyrka omfattande 680 000 man skall reduceras med en fjärdedel fram till 2020.

”Den [den nationella försvarsstyrkan] kommer att återfödas som en ny militärmakt som på ett oberoende sätt är ansvarig för säkerheten på Koreahalvön, särskilt genom att utöva sin egen operationella kontroll i krigstid”, citerades Roh. Samtidigt betonade den sydkoreanske presidenten, vars mandat löper ut 2007, att de nära förbindelserna med USA måste fortsätta. Roh ansåg rentav av de koreansk-amerikanska förbindelserna är ”bättre än någonsin”, vilket har demonstrerats av de båda ländernas ansträngningar att lösa problemen avseende Nordkoreas kärnvapenprogram.

(Korea Policy Review)

Indien och terrorismen

Pakistan är sedan ett par årtionden såväl en bas som en plantskola för internationella terrorister. Detta har länge varit känt av folk och regering i grannlandet Indien men blev uppenbart för resten av världen först efter terrorattackerna mot USA den 11 september 2001. De indiska varningar som utfärdats angående den Pakistan-baserade terrorismen har tyvärr fått klinga ohörda. När den indiska regeringen 1999 anordnade en utställning i New Delhi, där Pakistans inblandning i stödet till den väpnade muslimska separatiströrelsen i Kashmir belystes, förbjöd EU medlemsländernas ambassadörer i Indien att ta del av utställningen!

Indien är med sina 140 miljoner muslimer världens näst största muslimska land men har, bortsett från den nordliga provinsen Kashmir, hittills inte berörts av al-Qaidas terror. Förutom enstaka incidenter lever Indiens muslimer i fred med sina grannar. När det gäller undantaget, Kashmir, opererar emellertid al-Qaidas lokala gren i Sydasien, Lashkar-e-Tayyiba (med sin bas i Muridke utanför pakistanska Lahore) i området. Denna gruppering har dessutom tillkännagivit, att sedan Kashmir ”befriats” skall man gå vidare och upprätta flera nya muslimska stater i Indien såsom Juganad och Hyderabad. Indiska polisen har under 2005 sprängt tre Lashkar-e-Tayyiba-celler.

Den snabba ekonomiska och sociala utvecklingen i Indien gör att det kan förmodas bli allt svårare för Lashkar-e-Tayyiba att

Amerikahatet är så starkt i Västvärldens medier att man där håller tummarna för att USA ska misslyckas i Irak. Att ett helt folk i så fall går miste om demokratins välsignelser betyder därvid ingenting,

få stöd från Indiens muslimer. Också utvecklingen i Kashmir förefaller vara på väg åt rätt håll.

(Nyhetsbrev Indien)

Kina köper avrättningsbussar

Kina svarar för långt mer än hälften – ja kanske 90 procent – av alla avrättningar i världen. Av avrättningarna genomförs ett tusental offentligt i avskräckande syfte. De tilltalade kan utsättas för en ”rättegång” på en fotbollsstadion och sedan avrättas med nackskott på fläcken inför stora folkmassor. Hur många avrättningar som genomförs på annat sätt är inte känt, men det finns de som hävdar att det rör sig om inemot 15 000. För en del mindre kommuner är avrättningarna också ett tekniskt problem. Den kommuniststyrda staten försöker nu lösa det problemet genom att skaffa specialbyggda bussar som kan köra runt och utträta sitt värv. BNussarna har levererats av Fiat-ägda företaget Iveco och inreds med teknik för dödliga giftinjektioner. Betydligt mer lätthanterligt i mer intima sammanhang än de vid de offentliga avrättningarna använda skottsälvorna.

Nya domar i Kambodja

Kambodja är ett av de få kvarvarande kommunistländerna i världen. Trots skenet av en mer liberal regim har man inte förmått att göra upp med de brott mot mänskligheten som begicks av de ”Röda khmererna”. De värsta bödlarna har visserligen numer antingen avlidit eller spelar en undaskymd roll, men röda khmerer på något lägre nivå

har fortfarande topposter, inklusive premiärministerposten.

Oppositionella ställs nu allt oftare inför rätta. Så dömdes i slutet av förra året Sam Rainsy till 18 månaders fängelse för att han uttalat sig negativt om premiärministern. Sam Rainsy var ledamot i parlamentet. En annan oppositionspolitiker, Cheam Channy, dömdes till sju års fängelse för sina åsikter något tidigare förra året. En tredje, Chea Poch, lyckades lämna landet innan regimen hann gripa honom.

Tvångsaborter i Kina

”Ettbarnspolitikerna” i Kina har länge genomdrivits bland annat med hjälp av steriliseringar och tvångsaborter (och i förlängningen partirepresentanter som i byar eller kvarter kontrollerat kvinnornas menstruationscykel). År 2002 lättades regleringarna och tvångsabort och tvångsterilisering blev inte längre tillåtna. Lokalt har dock den gamla lagstiftningen levt kvar och lokala politiker har genomfört både steriliseringar och aborter med tvång. Det har skett i bland annat staden Linyi i östra Shandong-provinsen. De drabbade har bland annat vänt sig till en lokal jurist vid namn Chen Guangcheng för att driva sin sak, helt i enlighet med kinesisk lag. Att försöka genomdriva lagen i Kina är dock inte lätt. Chen placerades i husarrest och både hans fasta telefon och hans mobiltelefonabonnemang stängdes av.

(Amnesty International)

Kalla krigets hjältar:

Thatchers vision räddade England

Lady Margaret Thatcher, Storbritanniens premiärminister 1979-1990, är inte bara en av det Kalla krigets självskrivna hjältar. Efter elva år som premiärminister och 15 år som ordförande i det konservativa partiet (Tories) går hon till historien som Storbritanniens troligen mest framstående statsman jämte Churchill och Disraeli. Thatcher kombinerade under sin politiska gärning en stark personlighets kraft med en ideologisk vision som inte bara blev ett lyft för hennes eget land, utan i hög grad också stärkte det demokratiska västerlandet i dess kamp mot sovjetkommunismen.

★★★ Margaret Hilda Roberts föddes i Grantham den 13 oktober 1925. Hennes far Alfred Roberts, den förälder som skulle få det ojämförligt största inflytandet över hennes personliga och politiska utveckling, var specerihandlare och lokalpolitiker som hade slutat skolan vid tolv års ålder. Modern, som Thatcher knappast alls nämner i sina memoarer, var sömmerska. Hon växte också upp med den två år äldre system Muriel. Av hennes far- och morfäder var en skomakare, en annan banvakt. Margaret växte upp i familjens lägenhet ovanpå butiken, där det varken fanns varmvatten eller bad.

Margaret Thatcher var den första konservativa partiledare och premiärminister som kom från den lägre medelklassen. Så här skriver Andrew Thomson, Thatchers ombud i valkretsen Finchely i norra London, i boken *Margaret Thatcher. The Woman Within* (1989): "Vad familjen Roberts saknade i rikedomar kompensades av värderingar som bibringats av Alfred Roberts, metodisten, rotarianen, den lokale magistraten och Margarets far, vars inflytande på henne ännu i dag stundom är högst påtagligt (sidan 14)."

"Brutalt uppvaknande"

Margaret Roberts var en duktig, om än inte överbegåvad, skolelev. Hennes be-

"Järnlady" Margaret Thatcher bildade tillsammans med USAs president Ronald Reagan ett pålitligt "radarpar" under det kalla kriget. Nyligen fyllde hon 80 år. (Teckning: Benny H.V. Andersson)

tydande studieframgångar härrörde från hennes studieflit och ambition; hon var dessutom framstående i idrott och spelade landhockey i skollaget. Hon framtod på många sätt som ett föredöme för sina jämnåriga skolkamrater. Redan tidigt bestämde hon sig för att satsa på en politisk karriär inom de konservativa partileden. När det blev dags att söka in till universitetet valde hon Somerville College i Oxford – året var 1943 – och studier i kemi. Dessa fick dock i sinom tid maka åt sig efter hand som pas-

tommy.hansson@contra.nu

sionen för politik tog överhanden.

1951 ingick Margaret Roberts äktenskap med den framgångsrike affärsmannen Denis Thatcher, som hade tjänstgjort som officer på den italienska fronten i Andra världskriget. I äktenskapet föddes tvillingarna Mark och Carol 1953. "Hon organiserade sitt liv efter äktenskapet med Denis så att det blev uppdelat i avdelningar", skriver levnadstecknaren Thomson (sidan 113). Först 1959 kände hon sig mogen att kandidera som konservativ kandidat för parlamentet

för valkretsen Finchley (1950 hade hon gjort ett misslyckat försök att bli nominerad för Dartford) efter att ha blivit utvald bland 200 sökande till kandidaturen.

Efter halvtannat decennium som konservativ parlamentsledamot utnämndes hon till utbildningsminister i Edward (Ted) Heaths tämligen misslyckade toryregering. 1975 utsågs hon till Englands första kvinnliga partiledare någonsin och var "premiärminister" i det konservativa så kallade skuggkabinetet i fyra år innan hon blev regeringschef på riktigt efter Tories seger i valet 1979. James Callagans regering skulle visa sig bli den sista labourministären på närmare två decennier innan Tony Blair dök upp som galjonsfigur för "Nya Labour".

"Att gå från valsegerns sällhet till den brittiska ekonomins problem var ett brutalt uppvaknande", skriver Thatcher i sin politiska memoarbok *Åren på Downing Street* (The Downing Street Years, 1993). Såväl den tidigare konservativa Heath-ministären som Labour hade kört ekonomin i botten med följer som accelererande inflation och skenande löner och andra utgifter inom

den offentliga sektorn; kom därtill ökande oljepriser vilka drev världen in i en recession. Samtidigt som regeringen Thatcher strävade efter att hålla de offentliga utgifterna nere bands man emellertid av löften om att öka på utgifterna för det militära försvaret samt polis och rättsväsende.

Ansträngningarna bar snart frukt: i finansminister Geoffrey Howes första budget tillkännagavs besparingar på 3,5 miljarder pund.

IRA och Afghanistan

Ett problem av särskilt slag var de irländska terroristernas återkommande illdåd. Knappt två veckor efter sin inflyttning till 10 Downing Street hade hon tvingats hålla ett minnestal över den konservativa politikern och nära vännen Airey Neave, vilken hade dödats i en bombattack från Irish Republican Army (IRA). Några månader därefter sprängde IRA-terroristerna Lord Mountbatten, en gång vicekung av Indien, i luften ombord på dennes lustyacht utanför irländska kusten; samma dag dödades 18 brittiska soldater i ett bombdåd i Narrow Water i Nordirland.

”Vi stod inför två stora frågor”, skriver Thatcher i memoarboken (sidan 58). ”Hur skulle vi förbättra inriktningen på och samordningen av våra säkerhetsoperationer i Nordirland? Och hur skulle vi förmå Republiken [Irland] att samarbeta mer i fråga om säkerheten?” Ett annat problem som Thatcher tar upp rör det betydande ekonomiska stöd IRA fick (och får) från sympatisörer i USA, där den irländska lobbyen – som tenderar att se IRA i ett romantiskt skimmer – är en betydelsefull påtryckningsgrupp. Problemen med den irländska terrorismen, som backades upp icke minst av Moammar Khadaffis Libyen, skulle komma att sätta en viss prägel på Thatchers hela regeringstid.

En av de mest dramatiska och dödsbringande incidenterna i sammanhanget var IRAs terrorbombning av den konservativa partikongressen i Brighton 1984, vilken krävde fem dödsoffer och ett antal svåra skador. Margaret Thatcher undgick med knapp nöd att bli ett av offren.

När Margaret Thatcher tillträdde som regeringschef i en av de centrala västdemokratierna utkämpades alltjämt det Kalla kriget på ett flertal olika plan, och det var svårt att se något slut på denna såväl ideologiska som militära kraftmätning i en överblickbar framtid. I slutet av 1979 invaderade sovjetiska styrkor Afghanistan.

Thatcher gör denna insiktsfulla analys (sidan 82): ”Det som hände i Afghanistan ingick i ett större mönster. Ryssarna hade förmått kubaner och östtyskar att driva deras syften och ambitioner i Afrika. De hade legat bakom den kommunistiska undergrävande verksamheten i hela tredje världen, och trots allt prat om fred och vänskap mellan alla länder hade de byggt upp väpnade styrkor som vida överträffade deras försvarsbehov.”

I Afghanistan-frågan kontaktades Thatcher av USAs president Jimmy Carter, som chockades av ryssarnas svekfullhet och därför tog initiativet till en västerländsk bojkott av de olympiska spelen i Moskva sommaren 1980 (större delen av de brittiska olympiatruppen ställde dock upp ändå).

Falklandskriget

Den mest dramatiska händelseutvecklingen under Margaret Thatchers hela regeringsperiod var utan tvivel Falklandskriget mot den argentinska militärjuntan våren-försommaren 1982. ”Mycket stod på spel” konstaterar Thatcher i memoarboken (sidan 152): ”Det vi slogs för 1300 mil bort i södra Atlanten var inte bara Falklandsöarnas territorium och invånare, hur viktiga de än var. Vi försvarade vår ära som nation och principer av grundläggande betydelse för hela världen, främst att inkräktare aldrig fick lyckas i sitt uppsåt och att folkrätten måste vara starkare än våldet... Falklandskrigets betydelse var enorm, både för Storbritanniens självförtroende och för vår prestige i världen. Sedan Suezfiaskot 1956 hade vår utrikespolitik varit en enda lång reträtt.”

Brittiska sjöfarare hade gått i land på Falklandsöarna redan 1690 (öarna hade fått sitt namn efter flottans skattmästare, Lord Falkland). Såväl Storbritannien som Frankrike och England hade under 1700-talet upprättat bosättningar på öarna, något som ledde till ansträngda internationella relationer emedan öarna ansågs strategiskt betydelsefulla.

Falklandskriget inleddes med en argentinsk invasion 149 år efter det att brittiskt styre formellt upprättats på öarna: britterna hade, oavbrutet och fredligt, styrt och ställt på Falklandsöarna sedan 1833. Öbefolkningen är uteslutande av brittisk härkomst och ville eftertryckligt förbli brittiska undersåtar. Inget av detta tog den argentinska, fascistliknande regimen Galtieri någon notis om utan sökte genom sin helt oprovocerade aggression tillskans

sig inhemsk popularitet och internationell prestige. Man kalkylerade dock totalt fel – Falklandskriget blev början till slutet för militärjuntan i Buenos Aires och en stor framgång för Storbritannien och regeringen Thatcher.

Det finns bedömare som menar att USA alltför ensidigt tog ställning för britterna i Falklands-konflikten. När man tar del av Thatchers anteckningar är det svårt att förstå en sådan inställning, ty USAs regering – det var dåvarande utrikesminister Alexander Haig som var mest aktiv i frågan – tycks ha gjort sitt absolut bästa för att medla i konflikten med sikte på en fredlig lösning. Förutom sina traditionellt vänskapliga förbindelser med britterna hade amerikanerna även vitala band med sydamerikanerna att bevaka. Haig for i själva verket som ett skottspole mellan Washington, D.C. och Buenos Aires i syfte att om möjligt tillgodose argentinnarnas intressen.

Thatcher å sina sida var tvungen att få såväl Haig som president Ronald Reagan att inse att det faktiskt till stor del var den demokratiska västvärldens intressen som stod på spel i Falklands-konflikten.

Efter åtta veckors uppslitande konflikt med både politiska och militära inslag tvingade de brittiska flottstyrkorna argentinarna att lämna Falklandsöarna. Då hade ett icke försumbart antal dödsoffer krävts på båda sidor. Uppoffringarna var dock inte förgäves: ”Vi är inte längre en nation på tillbakagång”, kungjorde premiärminister Thatcher i ett tal i Cheltenham den 3 juli 1982: ”I stället har vi funnit ett nytt självförtroende, fött i de ekonomiska drabbningarna hemma och prövade och befunnits värdiga 13 000 kilometer bort” (sidan 205).

Ekonomisk nyordning

Av alla de tilldragelser av större eller mindre dignitet som inträffade under Margaret Thatchers elva år som brittisk premiärminister intar den ekonomiska nyordning – även kallad ”Thatcherrevolutionen” – som kom att få en världshistorisk betydelse, en viss särställning. Nyordningen har beskrivits ytterst insiktsfullt i Daniel Yergins och Joseph Stanislaws bok *Kommandohöjderna* (The Commanding Heights, 1998).

”Inflationen var uppe i 24 procent”, konstaterar Yergin/Stanislaw (sidan 101). ”Fackföreningarna hade just störtat Edward Heaths konservativa regering. Med sina

ständiga strejker hade fackföreningarna ett strypgrepp på ekonomin och försatte hela nationen i stiltje. Marginalskatten var hög – upp till 98 procent – och utplånade alla incitament. Alla fruktade att Storbritannien var ett gott stycke på väg att bli västvärldens Östtyskland, en korporativistisk stat som malts ner till en grå medelmåttighet där alla slags initiativ uppfattades som utslag av ett patologiskt beteende och måste uttraderas.”

Den nyckelperson som kom att vända utvecklingen hette Keith Joseph, en dittills ganska obemärkt ideolog inom Tory-partiet som varit verksam inom näringslivet och också under ett år som Londons borgmästare. Han hade valts in i underhuset 1956 och tidigt förespråkade ekonomiska idéer som pläderade för en ökning av utbudet. Joseph menade att det måste löna sig att driva företag. Joseph var något av en excentriker med drag av världsfrånvändhet och teknofobi (han vägrade att ha en TV i huset). 1970 blev Keith Joseph socialminister i Ted Heaths kabinett, men kom här aldrig till sin rätt. Däremot accentuerades Josephs ideologiskt konservativa övertygelse i ljuset av de ekonomiska och politiska kriser som Storbritannien genomgick i början på 1970-talet.

Som medarbetare inom den ekonomiska forskningsinstitutionen Institute of Economic Affairs (IEA), ett centrum för nyliberala tankar grundat av Ralph Harris, fick Keith Joseph stor betydelse innan han grundade sitt eget institut Centre for Policy Studies (CPS) med den självpåtagna uppgiften att sprida kapitalismens budskap i ett samhälle som dittills präglats av socialistiskt idégods med upphov i Fabian Society och nationalekonomen John Maynard Keynes idéer. Med *Kommandohöjdernas* ord (sidan 112): ”Det avgörande var att förkasta den keynesianska utfästelsen om full sysselsättning, i Josephs ögon det grundläggande misstaget.”

För att göra en lång historia kort: Keith Joseph fick i Margaret Thatcher en entusiastisk anhängare. Tillsammans skulle de, jämte andra medarbetare, i grunden omvandla Storbritanniens och så småningom västvärldens ekonomiska politik. Thatcher hade även ett fruktbart samarbete med Friedrich von Hayek, 1974 mottagare av den svenska riksbankens ekonomipris till Alfred Nobels minne och knuten till IEA. Thatchers djupt kända övertygelse var att staten ingrep på tok för mycket

Ett lyckligt äkta par: Margaret och Denis Thatcher. Denis var själv övertygad konservativ och stod i själva verket politiskt till höger om hustrun. Han var framstående militär under Andra världskriget och framgångsrik affärsman därefter.

i ekonomin och att det fria näringslivet måste få betydligt större inflytande. Statliga regleringar och utgifter måste bantas, individerna få större makt att påverka sin situation.

Den kamp som skulle föras inom det konservativa partiet stod mellan de traditionella ”blötdjuren” och de radikala ”hårdingarna”. Under det att de sistnämnda i stort höll ställningarna under Thatchers styre, fick de förra överhanden under Thatchers efterträdare som premiärminister, John Major.

Segern över facket

Margaret Thatcher ägnar ett kapitel i sin bok *Åren på Downing Street* åt sin slutligen framgångsrika envig med Arthur Scargill, den stenhårt marxistiske fackföreningsbossen för gruvarbetarna, som hade som målsättning att omvandla Storbritannien till ett renodlat socialistiskt samhälle. Margaret Thatcher skriver (sidan 292): ”Den hårda vänsterns makt var förankrad i tre institutioner: labourpartiet, kommuniststyrelserna och fackföreningarna. Nu utmanade de vårt förnyade mandat [efter den konservativa valsegern 1983] utifrån alla dessa tre baser. Som man kunnat vänta var det gruvarbetarförbundet (National Union of Mineworkers, NUM), anført av sin marxistiske ordförande Arthur Scargill, som ställde stöttrupperna till förfogande för vänsterns anfall.”

Scargill hade gjort klart att han var ute efter att störta Tory-ministären och över huvud taget alla som stod i vägen för vänsterns maktanspråk inklusive andra

gruvarbetare och deras familjer, polisen, rättsväsendet och parlamentet. Thatcher-regeringen hade lyckats avvärja en hotande gruvarbetarstrejk 1981, men det var blott en tidsfråga innan NUM, sedan 1981 anført av Scargill, skulle göra ett nytt försök. Detta skedde sedan regeringen offentliggjort planer på att rationalisera den mycket ineffektiva och kostnadsslukande gruvnäringen. Strejken utlöstes sedan regeringen stängt en gruva i Cortonwood i mars 1984. På strejkens första dag var 83 gruvor ännu i drift, medan 81 stängts av NUM. Militanta fackaktivister slog hänsynslöst ner tendenser till arbetsvilja hos det stora flertalet gruvarbetare som avvek från Scargills och gruvfackets militanta linje.

Regeringen sökte, med Thatchers ord, ”minimera strejkens verkningar på industrin, hindra den från att sprida sig i sympatiaktioner och hålla koltillförseln i gång på vägar och järnvägar” (sidorna 298-299). I dessa ansträngningar gällde det att noga överväga regeringens, rättsväsendets och polisens befogenheter och roller, vilket inte alltid var lätt: ”Allt hängde på att vi höll ut”, konstaterar Thatcher sammanfattningsvis (sidan 301). Gruvfacket excellerade i våld, hot och skrämelse i gruvsamhällena, något som ökade i omfattning ju längre strejken fortskred. Juli 1984 blev strejkens kanske svåraste månad, då också andra fackintressen genomförde sympatiåtgärder till förmån för Scargills gruvfack; bland annat genomfördes en hamnstrejk.

En särskild insats utfördes av en ad hoc-grupp kallad Gruvarbetarhustrurnas kampanj för en återgång till arbetet, vars

representanter i september 1984 uppvaktade Thatcher i 10 Downing Street i London. Dessutom bildades en opposition mot den militanta gruvfacket med beteckningen National Workers Miners' Committee. I oktober började så vinden vända till nackdel för Scargill och hans busar. Den 28 oktober avslöjade så *Sunday Times* att en funktionär i NUM hade besökt Libyen och personligen utbett sig om överste Moammar Khadaffis stöd.

Strejken segade ut över tiden, och det skulle dröja ända till den 3 mars 1985 innan en konferens av NUM-delegerater röstade för en återgång till arbetet (Scargill röstade givetvis däremot). Därmed hade den av Thatcher ledda regeringen inte bara besegrat Arthur Scargill och hans vänstertremistiska mobb, utan även knäckt den på hot byggda makt som fackföreningsrörelsen i stort utövat över Storbritannien under många år.

Och Arthur Scargill var en politiskt död man.

Reagan och kommunismens fall

Det brukar ofta talas om "kommunismens fall", och det är sant att kommunismen kring ingången av 1990-talet rasade ihop som imperiebärande makt och ett allvarligt hot mot den fria världen. Det bör emellertid kraftigt understrykas, att kommunismens fall inte var slutgiltigt – den kommunistiska ideologin består som statsbärande ideologi i ett antal länder, inklusive Röda Kina, Kuba, Nordkorea och ytterligare en handfull länder. Det finns dessutom gott om politiker i västvärlden – inklusive Vänsterpartiets Lars Ohly – som alltjämt föredrar att kalla sig kommunister

Det var emellertid under Margaret Thatchers och Ronald Reagans tid vid makten som det kommunistiska imperiet under Sovjetunionens ledarskap på ett oåterkalleligt sätt började rämna i fogarna. Thatchers roll i detta världshistoriska drama var utomordentligt betydelsefull. "Det kalla kriget hade egentligen aldrig slutat, i varje fall inte från Sovjets sida", fastslår Thatcher i sina memoarer (sidan 388). "Det var bara fråga om skiftningar i temperatur. Ibland, till exempel i Korea och Vietnam, hade det varit långt ifrån kallt. Men som jag aldrig glömde ett ögonblick var det hela tiden en konflikt mellan två system. I denna bemärkelse var de kommunistiska ideologernas analys riktig: våra båda system var oförenliga, även om vi

var tvungna att göra de anpassningar och kompromisser som krävdes för att vi skulle kunna leva tillsammans eftersom båda sidor hade förödande kärnvapen till förfogande."

Thatcher insåg att det gällde att hitta någon person inom sovjetledningen som det gick att resonera med på ett fruktbart sätt. Hon fann honom i Michail Gorbatjov, som hade tillträtt som partisekreterare 1985 (han blev senare prezydent) sedan företrädarna Jurij Andropov och Konstantin Tjernenko avlidit i snabb följd. "Denne man kan man göra affärer med", sade Thatcher vid ett tillfälle om Gorbatjov och ådrog sig i och för sig förståelig kritik från många antikommunister, inklusive sovjetiska olikfärdiga av typ Vladimir Bukovskij. Men Thatchers strategi visade sig vara riktig, ty Gorbatjov, låt vara att hans ursprungliga syfte var att reformera, inte försvaga eller omintetgöra den kommunistiska ideologins inflytande i sovjetväldet, blev den ledare som kom att presidera över Sovjetunionens fall (även om detta inträffade året efter Thatchers egen avgång som brittisk premiärminister).

Margaret Thatcher utvecklade under sin tid som brittisk regeringschef, i samförstånd med Ronald Reagan, på ett synnerligen konstruktivt sätt det speciella samarbete med Förenta staterna som hennes företrädare Winston Churchill hade drivit med sådant mästerskap under Andra världskriget och som ledde till den fria världens seger över Hitlertyskland och nationalsocialismen. Om Reagan och dennes försvarsinitiativ SDI, vulgärt kallat "Stjärnornas krig", har Thatcher bland annat följande att säga i *Åren på Downing Street* (sidan 399): "President Reagans strategiska försvarsinitiativ, som hade väckt så mycket oro i Moskva och även hos Gorbatjov, skulle visa sig centralt för Västs seger i det kalla kriget. Jag hade som sagt en helt annan uppfattning än presidenten, som hävdade att SDI var ett viktigt steg mot en kärnvapenfri värld – något som jag varken ansåg möjligt eller ens önskvärt – men betvivlade inte att han gjorde rätt när han drev programmet vidare."

Med andra ord insåg Thatcher att hotet om ett kärnvapenkrig var en konstruktiv faktor inom ramen för det Kalla kriget. Just detta hot utgjorde det avgörande incitamentet för de dåvarande supermakterna – USA och Sovjet – att avhålla sig från militära äventyrligheter som i värsta fall

skulle kunna leda till ett globalt förödande kärnvapenkrig. Thatcher hade på så sätt en mer hårdhudad och realistisk uppfattning än Reagan. Hennes stöd för Reagan, även om de båda västledarna stundom hade divergerande uppfattningar, kan inte nog betonas när vi talar om det Kalla kriget. Också det omvända gäller. Såväl Thatcher som Reagan var stundom i blåsväder på hemmaplan och internationellt, och då var den andres stöd av utomordentlig vikt, om inte annat moraliskt.

Förutom med Reagan, måste det också understrykas, hade Thatcher ett konstruktivt samarbete med de flesta andra ledarna för västvärldens demokratier inklusive främst Helmut Kohl i Västtyskland och François Mitterand i Frankrike.

Ledamot av överhuset

Thatcher regerade längre än de flesta andra brittiska premiärministrar med sina elva år vid makten. För att slå Robert Walpoles rekord – han var premiärminister i över 20 år 1721-42 – skulle hon dock ha behövt fortsätta som regeringschef till en bit in på år 2000. Den prestationen klarade inte ens "järnlady" Margaret Thatcher. Efter en misstroendekris inom partiet tvingades hon avgå i slutet av 1990 för att därefter, som Lady Thatcher, övergå till mindre nervpåfrestande verksamhet som ledamot i det brittiska parlamentets överhus.

Thatcher har fortsatt att intressera sig för såväl inhemsk som internationell politik, och hon glömde aldrig individer som stått vid hennes sida under tider när det blåste snålt. Hit hörde general Augusto Pinochet, Chiles kontroversielle "starke man", som greps på order av en obskyr spansk domare med benäget bistånd av Blair-regeringen när han befann sig i England som Lady Thatchers personliga gäst 2000. Pinochet hade stött Storbritannien i dess konflikt med Argentina om Falklandsöarna, och det glömde inte Thatcher.

Lady Margaret Thatcher går till historien som en av Storbritanniens – och västvärldens – allra största statsmän. Hon hade städse ett starkt stöd från maken Denis Thatcher, som i allt delade hennes konservativa värderingar (och dessutom stod ett par snäpp till höger om hustrun).

Lady Thatcher fyllde 80 år den 13 oktober 2005 och uppvaktades då av såväl drottning Elizabeth II som premiärminister Tony Blair.

Plattskatten vinner terräng i världen

Platt skatt (på engelska "flat tax") är ett skattesystem som vinner terräng i världen. Det går ut på att alla skall betala samma procentsats i skatt. Nio östeuropeiska länder, som tidigare dignade under kommunismens ok, har infört platt skatt och fått en formidabel tillväxt att glädjas åt. Förvisso sker tillväxten från en låg nivå, och orsakerna är fler än enbart platt skatt, men det råder ingen tvekan om att platt skatt har stor betydelse för arbetsmotivation och investeringar.

De viktigaste fördelarna med systemet är att det är enklare, effektivare och mer rättvist. Det räcker med ett vykort för att deklarerat sina inkomster i ett plattskattesystem. Stora besparingar på byråkrati och administration kan därmed genomföras. Det amerikanska finansdepartementet har försökt uppskatta den årliga kostnaden för att dra in skattepengar till staten och fick fram summan 125 miljarder US dollar per år. Men då skall man komma ihåg att det antagligen är en bruttosiffra. I ett plattskattesystem existerar också få möjligheter och incitament för skattefusk, vilket gör att skattemyndigheternas arbete underlättas rejält.

Om platt skatt införs blir krångliga regler såsom 3:12-regler ett minne blott, och de flesta avdrag kan avskaffas. Därmed försvinner mycket av den kvittojakt som kännetecknar dagens skattesystem. Slutligen är plattskattesystemet rättvist då den som tjänar dubbelt så mycket också betalar dubbelt så mycket i skatt. Ett progressivt skattesystem, i Sverige värnskatte och statsskatte, innebär i praktiken en straffskatt på utbildning, flit och framgång. Ekonomen Arthur Laffer påstår vidare att ett progressivt skattesystem leder till ökad godtycklighet i ekonomin och därmed också i skatteintäkterna. Ett plattskattesystem skulle öka stabiliteten i ekonomin och i skattesystemet.

Estland först ut

De länder som infört platt skatt är till dags dato Estland, Lettland, Litauen, Ryssland, Slovakien, Ukraina, Rumänien,

Georgien, Serbien och Irak. Skattesatserna varierar mellan tolv och 33 procent. Först ut var Estland 1994 och Lettland 1995. Förutom de nio före detta östblocksländerna finns det i andra länder intresse att införa platt skatt. Slovenien och Island kommer att införa systemet 2007. I Grekland överväger regeringspartiet och högerpartiet Ny demokrati att införa en platt skatt på 25 procent för att få fart på landets dåliga ekonomi. Andra länder som visat intresse är Nederländerna, Polen och Tjeckien.

I Tyskland lanserade den tidigare domaren Paul Kirchhoff, som ingick i de tyska Kristdemokraternas "kompetens-team", tillika tilltänkt finansminister inför valet 2005, det kontroversiella förslaget att införa en platt inkomstskatt på 25 procent. Men detta förslag ansågs så extremt att förbundskanslerkandidaten Angela Merkel tog avstånd från förslaget.

Alexis de Tocqueville Institution har studerat 258 skattesystem och kommit

fredrik.runebert@contra.nu

fram till att de flesta bygger på platt skatt när det gäller bolagsskatter och kapital-skatter, medan inkomstskatterna oftast är progressiva. De länder som har infört en platt inkomstskatt har växt med 2,1 procent per år under en 15-årsperiod avslutad 1997, medan övriga länder har växt med 1,1 procent vad beträffar ekonomin. Men med tanke på att det främst är de östeuropeiska länderna som på senare tid har infört platt skatt kan det tänkas att jämförelsen inte är rättvis. Därför har institutionen också jämfört u-länder.

Det har då visat sig att de u-länder som infört platt skatt har vuxit ekonomiskt med 2,7 procent per år under samma period, medan u-länder som helhet vuxit med 0,7 procent. Efter att Ryssland infört platt skatt 2001 har skatteintäkterna, enligt ekonomen Alvin Rabushka på Hoover Institution, ökat med 28 procent första året och 21 procent andra året. Slovakien, som infört en platt skatt på 19 procent, har utvecklats till världens största bilproducent i relation till landets storlek.

Sverige

Sverige var nära att införa ett plattskattesystem efter skatteuppgörelsen 1990-91, där socialdemokraten och dåvarande fi-

nansministern Kjell-Olof Feldt var en av de stora pådrivarna. Men med tiden har man övergivit denna princip. I Sverige är det främst Skattebetalarna, Timbro, i första hand via idéproducenten Johnny Munkhammar samt Centerpartiets ungdomsförbund med Fredrick Federley i spetsen som föreslår platt skatt. Centerpartiets ungdomsförbunds förslag, som inte antagits av moderpartiet, utgår från en skattesats på 20 procent.

Innan Fredrik Reinfeldt tog över partiledarrollen i Moderaterna var detta parti den mest drivande kraften inom partipolitiken för en platt skatt. Men nu vill Moderaterna inte ens avskaffa värnskatte. I Skattebetalarnas förenings tidskrift *Sunt Förnuft* (7/2005) säger Moderaternas biträdande kanslichef i riksdagen: "Platt skatt är kass. Det kostar 35 miljarder, men träffar bara höginkomsttagare. De arbetar mest av alla redan i dag. Det är naivt att tro att man kan krama ur dem fler arbetstimmar. Fördelningspolitiskt är platt skatt svårt att förklara.

Johnny Munkhammar anser att Moderaterna gör rätt i att försöka öka arbetskraftsutbudet genom att sänka skatterna för låginkomsttagare, men (m) glömmer att detta arbetskraftsutbud måste arbeta någonstans, och då krävs det sänkta skatter för företag och kapital. Danne Nordling, utredare på Skattebetalarnas förening, påpekar att undersökningar visar att en procents ökning av nettolönen ger 0,2-0,3 procents ökat arbetsutbud räknat i timmar, och därmed borde en låg platt skatt ha betydelse för arbetsutbudet.

Den första politiker som tog upp platt skatt på agendan var den amerikanske republikanen Steve Forbes, som föreslog en skattesats på 17 procent plus generösa grundavdrag i sin primärvalskampanj 1996, som han förlorade mot Bob Dole. Han har också skrivit en bok i ämnet som heter *The Flat Tax Revolution* (2005). På centerstämman 2005 tog riksdagsledamoten Jörgen Johansson upp amerikanska utredningar och indirekt Steve Forbes som ett skrämmande exempel på hur ett införande av platt skatt kommer att missgynna låginkomsttagare.

Ett viktigt argument mot platt skatt är alltså att den missgynnar låginkomsttagare. Detta är emellertid inte korrekt, eftersom

(fortsättning på sidan 22)

Ivar Los roll som statarprofet ifrågasatt

Ivar Lo-Johansson (1901-90) är en av den svenska så kallade proletärlitteraturens portalfigurer. Född i Ösmo på Södertörn i torpar- och statarmiljö blev han tidigt medveten om svenska lantarbetares stundom besvärliga villkor. Det han skrivit i ämnet har ofta ansetts vara den oförfälskade sanningen. Denna bild är dock falsk.

★★★ Karl Ivar Johansson, som han egentligen hette, visade tidigt intresse för läsning och böcker och började snart skriva. Han hade dock svårt att i början av sin karriär få sina alster publicerade. I likhet med många andra författare provade han på många yrken och gjorde 1925 en studieresa till Frankrike, England, Österrike och Ungern, där han levde "som arbetare och vagabond" (enligt *Svensk uppslagsbok*, band 18, Malmö 1956).

Johansson skrev flera reseböcker från denna tid, bland annat *Zigenare* (1929) som handlar om zigenarproletariatet i Ungern. De sammanlagt fem reseböckerna utkom 1949 i en volym med titeln *Vagabondliv*. Ivar Lo-Johansson blev vidare i början av 1930-talet bekant som en ifrågasättare av den framväxande, moderna idrottsrörelsen med pamfletten *Jag tvivlar på idrotten*.

Statareländet

Det är dock i första hand som "statarförfattare" Ivar Lo-Johansson gått till eftervärlden. 1933 publicerade han *God natt, jord* vilken långt senare visades som serie i svensk television i regi av Keve Hjelm. Serien blev väl främst bekant för det långsamma tempot och att det var långt mellan replikerna. Samma år publicerade Jan Fridegård *En natt i juli* och Moa Martinson *Kvinnor och äppelträd*, båda med statarmotiv. Med *Gott natt, jord* inledde Johansson en drygt tioårig period som "statarförfattare".

Ivar Lo-Johansson har ända sedan sitt genombrott som statarskildrare hyllats nära nog som en helgongestalt mot vilken ingen kritik fått riktas. Detta mönster bryts dock, välgörande nog, i en uppsats ingående i boken *Herrgårdsromantik och statarelände* (Carlssons förlag 2004):

Statarskildraren Ivar Lo-Johanssons helgongloria har hamnat litet på sned... (Teckning: Benny H.V. Andersson)

"Statareländet: Ivar Lo-Johansson och bilden av statarna" av Mats Hellspång. Hellspång visar att Lo-Johansson långt ifrån var den förste som valde att ta upp statarnas situation i kritisk belysning. Pionjär på området var Henrik Fredrik Spak, en präst med socialistiska preferenser, som redan 1907-08 skrev boken *Lantarbetarfrågan* i två band. Bokens tendens var klart antikapitalistisk.

Spaks kritik mot statsystemet föranledde Sven Palme, godsägare, försäkringsdirektör, riksdagsman och farfar till Olof Palme, att inkomma med ett genmäle omfattande tre delar i *Aftonbladet*. Flera

tommy.hansson@contra.nu

andra gick i svaromål mot Spaks ensidigt negativa bild av statarnas situation.

Även om Spak på sin tid väckte en hel del uppmärksamhet med sin kritik, var det ändå Ivar Lo-Johansson som gav "statareländet" ett ansikte. Hellspång visar för övrigt hur Lo-Johansson i sin egen skriftställning lånat ganska friskt ur Spaks framställning, dock utan att redovisa källan.

"Hårdvinklat"

I *Godnatt, jord* heter huvudpersonen Mikael Bister, som anses vara Ivar Lo-Johanssons alter ego. I statarskildringen *Bara en mor* (1939) kallas den kvinnogestalt som handlingen kretsar omkring Rya-Rya; ytterligare en skildring med statarmotiv är den felslagna framtidskildringen *Traktorn* (1943). Två andra kända Lo-verk om statarna var *Statarna* i två delar (1936-37) samt *Statarna i bild*

(1948). I det sistnämnda verket skrev Lo-Johansson texten till fotografen Gunnar Lundhs bilder.

Genom dessa verk har således Ivar Lo-Johansson gått till den svenska litteraturhistorien som *Statarskildraren*. Somliga menar att det till och med var Lo-Johansson som mer eller mindre egenhändigt avskaffade statsystemet inom storjordbruket. Det finns också en allmän föreställning om att allt det Lo-Johansson skrev var sant till punkt och pricka. Hellspång förmår dock visa, att dessa båda premisser var mycket långt från sanningen.

"Ivar Lo-Johanssons viktigaste insats för statarbilden i Sverige låg på det språkliga området", skriver Mats Hellspång (sidan 283). Sant är att Ivar Lo var duktig på att komma med snärtiga formuleringar. I statarfrågan kläckte han begreppen "Den vita piskan" (statarhustruns tvång att mjölka kor); "En halv miljon statare"; "De liggande skyskraporna" (låga och långa statarlängor); "Kulturaltaret" (statarfamiljens magra bokbestånd uppställt för beskådande i en sekretär), "Höstflyttningarna"; "Liv-egenskapen"; "Mössan i hand". Som vi skall se finns det mycket att invända mot dessa schabloner.

Hellspångs granskning av Ivar Los metoder i boken *Statarna i bild* visar på kraftiga överdrifter: "...bokens urval [av fotografier] är tämligen hårdvinklat i en betoning av starkt märkta kroppar, fattigdom och tristess" (sidan 286). En känd bild tagen av Gunnar Lundh visar ett ungt statarpar med barnvagn på hemväg från semestern. I ett påstående i en intervju hävdar Ivar Lo att fotot togs helt spontant av en tillfällig-

het. Hellspong har dock studerat negativten till bokens bilder i Nordiska museets arkiv varvid det framgår, att bilden är noggrant arrangerad (Lo-Johansson far dessutom med osanning om året för fotot).

Bättra på verkligheten

Ivar Lo-Johansson är alltså långt ifrån något otadligt sanningsvittne. Snarare är han ute efter att ”bättra på” verkligheten så att den stämmer överens med hans egen nattsvaria bild av de svenska lantarbetarnas situation. Ta ett uttryck som ”den vita piskan”, där författaren framställer hustrurnas mjölkningsarbete som en tung plikt som kvinnorna till varje pris ville slippa. Forskning på området har emellertid visat, att verkligheten var en helt annan: mjölkningssystemet var tvärtom eftertraktat, då den gav statarfamiljen ett välkommet lönepåslag.

Lo-Johansson hävdade regelmässigt att antalet stutare uppgick till omkring 500 000. ”Siffran är starkt överdriven”, menar Hellspong (sidan 291), som anför statistik som visar att det verkliga antalet snarare rörde sig kring 100 000 till 150 000. Ändå fortsätter siffran 500 000 att dyka upp i museiutställningar, publikationer och så vidare. De statarlängor som Ivar Lo kallade ”liggande skyskrapor” förekom vidare knappast alls i det landskap författaren skildrade – Södermanland – utan mest i Skåne.

Ivar Lo-Johansson har gjort mycket för

att sprida bilden av statarna som nära nog livegna, bundna till samma gods/herrgård under ett hårt liv. Paradoxalt nog skrev Ivar Lo samtidigt om ”höstflyttningarna”, som tvingade ut de arma statarna med vingliga flytlass på höstvägarna. Dessa två företeelser – livegenskap och årliga flyttningar – rimmade naturligtvis mycket illa eller inte alls med varandra.

Inte heller bilden av Ivar Lo-Johansson som statarsystemets baneman stämmer riktigt med verkligheten. ”Viktigt att konstatera”, skriver Mats Hellspong (sidan 310), ”är att många av de betydande förändringar som skett i lantarbetarnas villkor mellan 1930 och 1950 skedde innan statsystemet slutgiltigt avskaffades 1945”. Redan i kölvattnet efter Spaks skildring av lantarbetarnas villkor skedde således betydande förbättringar på området. Det viktigaste i sammanhanget är ändå, att statarnas tillvaro överlag – även om det förekom undantag – inte var så eländigt tröstlös som Ivar Lo Johansson ville låta påskina.

Till att börja med är det en ren och skär myt att statarfamiljerna skulle vara osedvanligt barnrika. Av Hellspong redovisad statistik visar att de bönder som statarna arbetade åt i själva verket genomgående hade fler barn än statarfamiljerna. Och många stutare upplevde systemet som en trygghet: även om lönen ibland var knaper var de under alla omständigheter tillförsäk-

rade mat och husrum. Det finns exempel på lantarbetare som faktiskt, flera år efter det att statsystemet var avskaffat, begärde att få jobba ”på stat” just på grund av den trygghet systemet faktiskt innebar!

”Man får en känsla av”, skriver Mats Hellspong (sidan 314), ”att även fackmän och experter undviktigt att gå i polemik mot Ivar Lo på diskutabla punkter i hans statarbild av högaktning för hans livslånga engagemang.”

Sträng och Netzen

Ofta är det nog så att underdåniga beundrare av Ivar Lo har stått ”med mössan i hand” inför nationalmonumentet Lo-Johansson, för att låna författarens eget onekligen träffande uttryck.

Det är sant att Ivar Lo Johansson var en betydande författare som fäste uppmärksamheten på väsentliga frågor, däribland de svenska lantarbetarnas situation. Men grovjobbet i statarfrågan utfördes av Svenska lantarbetareförbundet, där man kan peka på den insats som utfördes av personer som blivande finansministern Gunnar Sträng samt Gösta Netzen, den senare medarbetare till Ivar Lo och redaktör för Lantarbetareförbundets organ *Lantarbetaren* samt sedermera jordbruksminister och landshövding.

Att Lo-Johansson gav opinionsmässigt eldunderstöd åt dessa insatser är en annan sak.

De kommunistiska Castro-kramarna i Gislaved

★ Kuba är ett av få kvarvarande länder i världen som kan betecknas som kommunistdiktaturer. Och fortfarande har landet ett antalhängivna anhängare, av vilka några är organiserade i Svensk-kubanska föreningen (SVEK). Naturligtvis kan även många medlemmar i de kommunistpartier som finns kvar förutsättas vara varma anhängare av Fidel Castros diktatur (även om Lars Ohly påstår sig ha gått ur SVEK).

En partibildning som definitivt hyllar Castros Kuba som ett realsocialistiskt paradiset på jorden är Kommunistiska partiet (före detta KPMLr). I slutet av 2005 inbjöd partiets avdelning i Gislaved – en av de få kommuner där partiet är representerat i fullmäktige och har relativt stort inflytande – Kubas ambassadör Jorge Payret. ”Ambassadör Payret berättade på ett mycket sympatiskt sätt om den grymma blockad som USA i mer än fyra årtionden utsatt Kuba för”, skriver således fullmäktigeledamoten för Kommunistiska

partiet Curt Vang i lokalbladet *Västbo Andan*. Vang spyrr också galla över att tidningens medarbetare Lars Olsson vågat rikta hård kritik mot ambassadörsbesöket.

(USAs handelspolitik gentemot Kuba omfattar inom parentes sagt inte någon ”blockad”; det korrekta ordet i sammanhanget är ”embargo”).

Lars Olsson skrår inte orden i sina debattinlägg och kallar bland annat besöket av det totalitära Kubas ambassadör för ”En skam för Gislaved”. ”Kommunisterna lever gott på det välstånd som skapats i demokratins Sverige, samtidigt som de vill avskaffa den form av företagsamhet som skapat vår höga levnadsstandard. Kan man inom Kommunistpartiet nämna en enda kommunistdiktatur som skapat välstånd kombinerat med frihet?”

Svaret på den senare frågan är givetvis ett rungande nej, ty kommunistdiktaturer kan inte skapa vare sig välstånd eller frihet och natur-

ligtvis inte heller demokrati. Partimannen Vang försöker tappert hänvisa till att Kubas ”solidaritet med fattiga i hela världen är fantastisk” och Castros propagandistiska ”erbjudande” om att skicka läkare och mediciner till det orkandrabbade New Orleans utan att lyckas övertyga många fler än de redan inbitna Kuba-kramarna. (Den omtalade ”solidariteten” har traditionellt maifesterat sig i att Castro skickat hundratals soldater till fattiga länder i Tredje världen, vilket lett till ökad våldsutveckling samt ytterligare fattigdom och elände).

Om Lars Olsson skall slutligen sägas att denne, förutom att ägna sig åt skarp polemik i demokratins och frihetens intressen, även är en erkänt skicklig historieskribent som bland annat svarat för en omfattande och läsvärd artikelserie i *Västbo-Andan* på temat ”60 år sedan freden slöts”.

Tommy Hansson

BREV TILL CONTRA

Det tysta Sverige

Förr sa man ju alltid: en svensk tiger. Numera kan man kanske travestera enligt följande: Sverige tiger och förtiger. En från ovan påtvingad tystnad har gradvis utbredd sig i landet, sedan århundraden vant att hålla käft och lyda. En självgodhetens totala dominans har utbredd sig, karaktäriserad som "vi har det ju ändå så bra under dem som vet bäst att sköta våra angelägenheter!"

Visst har vi kommit till den punkt Jean-Jacques Ravel varnade för i sin bok *De sårbara demokratierna*, där han talade om det genomkollektiverade samhällets faror: "Ju mera fullständig en kollektivets jämlikhetsdemokrati blir i ett land, desto mera blir avvikelser av alla slag bannlysta, inte av någon censur, märk väl, utan på grund av ett generellt missnöje med avvikande uppfattningar eller rena likgiltigheten. Individuella kvävs helt enkelt. På grund av frånvaron av åhörare och brist på opposition, helt enkelt."

En annan författare, Roland Huntford, presenterade i början av 1970-talet en utomlands uppmärksammas bok om Sverige, *The New Totalitarians* (Det blinda Sverige), som typiskt nog förvägrades att publiceras av alla större svenska förlag. I boken skriver Huntford: "Idag finns bara två länder där ordet individualism har en nedsättande klang: Sovjetunionen och Sverige!" Men i dag är vi allt ensamma kvar...

I stort som smått syns i Sverige denna utveckling mot en förtigandets totalitära makt, skulle man vilja säga. Inte få är de ut-

ländska observatörer som betraktar landet som närmast en enpartistat, bara lätt förklädd i demokratisk mantel. Den politiska rättnings vänsterut är i dag närmast total, understödd av en enig mediakår. Fick inte vårt Vänsterparti en klassisk kommunist som ledare? Och anslår inte nu Moderaterna rent socialdemokratiska tongångar? Här kommer väl en annan stor författare in i bilden, Friedrich von Hayek, belönad med Riksbankens pris till Alfred Nobels minne, med sin bok *Vägen till träldom!* Han tillägnade i varnande ordalag boken åt "socialister i alla partier", precis som om han sett rakt in i Sveriges framtid! Också själva titeln har väl relevans i dag.

Vi har väl blivit till rena skatteslavar under ett alltmer gnisslande samhällsmaskineri? Propagandamaskineriet däremot kör väloljat på: från utlandet rapporteras allt dåligt som står att finna. Anti-amerikanismen har nått en ny höjdpunkt personifierad i president George W. Bush. Gigantiska samhällsproblem här hemma sopas under mattan. Immigrationen har regelrätt förbjudits att diskuteras och om emigrationen är

det helt tyst. Att över 25 000 välutbildade årligen sedan decennier lämnat landet är ju icke något berömvärd, ej heller den småföretagsflykt som följt i de storas fotsår. Tillsammans har det hela medfört en ekonomisk/social tillbakagång som i inget annat västland i modern tid. Vi är nu nästan i botten i europeisk levnadsstandard!

Nästan på ett imbecillt sätt babblas om skola, vård och omsorg – utan att någon frågar om var resurserna nu skall tas ifrån; nu när landet avindustrialiserats på grund av en sedan 30 år bedriven rent katastrofal näringslivspolitik, om vilken alla tycks ha varit i det närmaste överens. Total tystnad råder också om brottsligheten, i dag bland Europas högsta!

Visst kan man ibland se en liten rubrik i pressen någonstans inne i tidningen om dessa *generella* missförhållanden – men *ingen samhällsdebatt* värd namnet står icke att finna. Man skall vara nöjd! Vi har det ju ändå så bra. Men *många små vardagsdetaljer* pekar också på allvaret i situationen mot en tilltagande totalitarism:

–En anställd på Svenskt Näringsliv skriver en artikel att den "Svenska Modellen" borde skrotas. Får sparken! Ja, det var ju ett helgerån att uttala sig så, trots modellens bevisliga kollaps.

–En högt uppsatt tjänsteman på LOs kansli kör på samma linje och pekar på att arbetslösheten ingalunda är den officiellt framljunga – utan 20 procent! Ja, det blir ju bara att sluta. Intressant är kanske att nämna att nyligen avlidne Sven Rydenfelt för 30 år sedan angav ungefär samma tal i sin bok *Det sjuka 70-talet*. Han utmålade redan då Sverige som ett enda arbetslöshetsfält!

–*Dagens Nyheter*s chefredaktör flyr till

(fortsättning från sidan 19)

det i ett plattskattesystem är färre höginkomsttagare och förmögna som försöker undvika beskattning; därmed minskar fusket och kapitalflykten. Höginkomsttagare kan då komma att svara för en större del av skatteintäkterna i ett plattskattesystem än i ett progressivt skattesystem. Om politikerna dessutom väljer en låg skattenivå kommer det att gynna alla grupper. Ett plattskattesystem kan också kombineras med ett rejält tilltaget grundavdrag, vilket gör att många låginkomsttagare får behålla sina inkomster.

Vidare bygger fördelningsargumentet på den ideologiska principen att låginkomsttagare har en moralisk rätt att konfiskera

höginkomsttagares inkomster.

Hur fungerar det?

En ytterligare invändning mot platt skatt, som ekonomen Klas Eklund framför, är att ingen vet hur ett plattskattesystem fungerar i en högskattestat. I Östeuropa kunde länderna införa systemet från en låg skattenivå och från en låg välfärdsnivå. De kunde med andra ord bygga upp sitt system från grunden. I en högskattestat kan det finnas fördelar att genomföra selektiva åtgärder för att sänka skatterna för låginkomsttagare eller andra grupper i samhället. Nackdelen med detta är att politikerna agerar sociala ingenjörer som försöker lappa och laga ett system som uppvisar många brister. Stefan

Fölster från Svenskt Näringsliv villkorar ett stöd för platt skatt med att skattenivån då måste vara lägre än 25 procent.

Men om man frågar det svenska folket är platt skatt, eller ett proportionellt skattesystem, bättre än ett progressivt skattesystem, detta förutsatt att frågan ställs mer neutralt. I en Temo-undersökning gjord i april 2004, där 1037 personer tillfrågades, framgick det att 63 procent föredrar ett skattesystem där en höginkomsttagare och en låginkomsttagare betalar samma procentsats i skatt. 28 procent ansåg att höginkomsttagaren skulle betala en högre procentsats.

USA och gör bot på rättroget, före detta kommunist-manér och berättar om förtrycket. Hur han doktrinärt "förslavades" därhemma.

–Skatte-övergreppen på småföretagare fortsätter med oförminskad kraft, trots en EU-dom som beskrivit dem som brott mot "mänskliga rättigheter". Om den domen är det tyst i landet, som är det allra första att i fetaste svarta stil presentera varje sådant brott därute i vår ociviliserade omvärld.

–Facket fortsätter sina maffiametoder och rättsövergrepp mot "olydiga" småföretag och arbetare. Ingen som helst solidaritet med utlandets arbetarsöner.

–En kuban som lyckats fly Castros fängelse stoppas av polisen från att hålla sitt planerade föredrag i Stockholm; det finns icke resurser att garantera hans säkerhet! Så ej heller i Jönköping, där möteslokalen fullständigt demolerats av den illröda vänstern utsänd från huvudstan för att tysta flyktingen.

–Präster som talar illa om homosexualitet bannlyses. En bok med titeln *Homosexualitet är synd* kan icke publiceras; inget svenskt tryckeri står att finna!

Detta är små detaljer som bara visar på en närmast totalitär rättning vänsterut. Det finns väl i svensk press bara två verkligt antisocialistiska tidskrifter: *Den Svenska Marknaden* (DSM), där briljante Jan Gillberg oförtröttligt kör på, och så pålitliga *Contra*. Hur den senare kan tillåtas fortsätta frågar man sig allt; den kör ju bland annat med sloganen "Socialism är ett helvete"!

Magnus Ivarsson

Stoppa Libanon-morden!

Den 14 december begravdes journalisten och parlamentsledamoten Gebran Tueni under stort deltagande och stor sorg i Libanons huvudstad Beirut. Han hade två dagar dessförinnan mördats av en bilbomb. Före sin död uttalade han själv att han visste att han stod på en dödslista och att han kunde bli dödad på grund av sina åsikter.

Tueni framstod tidigt som en orädd journalist som i tidningen *An-Nahar* tidigare än de flesta öppet uppmanade Syrien att dra sig tillbaka från Libanon. Många av de sörjande vid Tuenis grav bar vit sorgflagga eller libanesisk flagga. Och slagorden var

många, bland andra "Nu räcker det" och "Vem blir det närmast, Bashar?" med klar adress till Syriens president samt krav på president Lahouds avgång.

Man kan undra över vad som är avsikten med de pågående attentaten i Libanon, vilka nästan utan undantag gått ut över kristna – och antisyriska – politiker och pressfolk. Och vem står bakom? Det är näppeligen möjligt med en ny syrisk invasion och ockupation av Libanon, men det är självfallet fullt möjligt med en destabilisering av landet.

I Damaskus kan man då säga "Vad var det visat? Vår tidigare närvaro i Libanon var nödvändig, syriskt tillbakadragande skapar oro." Attentaten kan vara ett blodigt "tack för sig" från Syriens sida, utförda av syrierna och/eller Syriens allierade i Libanon som efter det syriska tillbakadragandet i våras har mist mycket av sitt inflytande. Mordet på Tueni är inte det enda i sitt slag. Och i Anjar och Yarze har man upptäckt massgravar. På en av platserna återfanns cirka 30 döda kroppar, bland dessa flera barn, i ett område som stod under syrisk kontroll.

Attentatet mot Gebran Tueni har blivit starkt fördömt av både FN, USA och en rad europeiska länder, och utvecklingen förtjänar också ett starkt engagemang från de nordiska länderna.

Nils Tore Gjerde

Ett demokratiskt Europa!

Den polska regeringen tillsammans med regeringarna i Ukraina, Georgien och Litauen samordnar nu sin politik mot Europas sista diktatur, Vitryssland, och önskar också på sikt skapa ett "samvälde med demokratiska val", en allians av demokratiska länder mellan Östersjön och Kaspiska havet. Den alliansen kommer helt säkert att irritera Rysslands president Putin och uppträda i uppenbar konkurrens med "Samväldet av oavhängiga stater".

Här är Ryssland och de flesta andra tidigare sovjetrepublikerna med, och en demokratisk utveckling är i varje fall knappast den första punkten på dagordningen i de enskilda staterna där särskilt Vitryssland skiljer ut sig på ett klart negativt sätt. President Lukasjenkas regim präglas dagligen av grova övergrepp mot elementära mänskliga rättigheter. Han avlägsnar systematiskt både politiska motståndare och kritiska journalister, kontrollerar me-

dia och ändrar lagen för att förlänga sitt personliga styre.

Det nya demokratiska projektet förtjänar vårt aktiva stöd, och jag räknar med att de skandinaviska/nordiska regeringarna utnyttjar alla möjligheter för att påskynda en demokratisk utveckling i Vitryssland. Man bör bland annat aktivt stödja den demokratiska oppositionen i Vitryssland; fördöma alla brott mot demokrati och mänskliga rättigheter i landet; ta upp situationen i Vitryssland i FNs organ och andra lämpliga internationella fora; införa total politisk isolering av Lukasjenkas regim och dess representanter.

Nils Tore Gjerde

WHO och Taiwan

Ännu en gång ansöker Republiken Kina på Taiwan om observatörsstatus i Världshälsoorganisationen (WHO). Hittills har Folkrepubliken Kina lyckats hålla Taiwan utanför och använder med andra ord hälsa som ett politiskt vapen i kampen för att isolera Taiwan internationellt. Det är nu nionde gången Taiwan söker formell anknnytning till organisationen. Argumenten för denna ansökan är i mitt tycke många:

–WHO är den viktigaste internationella hälsoorganisationen, och eftersom sjukdom inte känner några gränser är det viktigt att alla stater och territorier är med;

–När man ansöker om observatörsstatus undgår man politiska kontroverser om suveränitets- och statliga spörsmål;

–Det är en mänsklig rättighet för 23 miljoner människor på Taiwan att vara anknutna till den största internationella hälsoorganisationen;

–WHO har en princip om internationellitet som också bör omfatta Taiwans befolkning;

–Taiwan har fullt medlemskap i organisationer där också Kommunistkina är med, som Världshandelsorganisationen (WTO) och APEC, en ekonomisk samarbetsorganisation för Asien och området kring Stilla havet;

–Folkrepubliken ger inte ut en krona på hälsa för Taiwans folk men använder mycket energi och politisk press för att blockera Taiwans ansökan om observatörsstatus i WHO.

Världshälsoorganisationen bör nu visa flexibilitet och möjliggöra för Taiwan att delta med officiell hälsopersonal i WHOs arbete.

Nils Tore Gjerde

BOK-NYTT

Ärlighet och respekt

Sedan den shiamuslimska revolutionen i Iran 1979 framstår islamistisk extremism som ett växande hot mot traditionellt toleranta västerländska samhällen. Sverige utgör inget undantag, och det är väl närmast en tidsfråga innan grova våldsdåd liknande dem som utförts i USA, Spanien, England och Holland inträffar också här. Denna hotbild har fått frikyrkopastorn Stanley Sjöberg att skriva en bok med titeln *Ärlighet och respekt mellan kristna och muslimer* (Marcus förlag 2005).

Stanley Sjöberg är väl skickad att skriva en bok av det här slaget, eftersom han tidigare bött och arbetat i muslimska länder såsom Pakistan och Turkiet, men tidvis även i Indonesien. I sin bok förespråkar Sjöberg självvranssakan och ökad medvetenhet bland kristna och ärlighet i förhållandet gentemot muslimska trosbekännare, men han sticker heller inte under stol med vad han anser vara galet i islam.

Islam är en i stora drag primitiv religion, som förefaller mer intresserad av att undanröja företrädare för andra religioner med våld än att föra en dialog med dem på lika villkor. Medan i västerlandet full frihet råder att propagera för vilken religion som helst, inklusive islam, är det i den muslimska världen enligt lag och med hot om dödsstraff förbjudet att söka vinna islamska proselyter för andra religioner. Samtidigt finns det naturligtvis många

fredliga muslimer världen över, och det är dessa Sjöberg önskar dialog med.

När islam började spridas över världen för nästan 1500 år sedan så var detta resultatet av profeten Muhammeds brutalt militära erövringspolitik. I Koranen, som av de troende anses ha uppenbarats direkt från Gud (Allah) till Mohammed, läser vi följande (citerat i Sjöbergs bok, sidan 37): "Jag skall injaga skräck i förnekarnas hjärtan. Troende! Låt nu svärden vina över deras huvuden och händer!" (sura 8, vers 12). Vidare: "De som kämpar mot Gud och Hans Sändebud och vars strävan det är att störa ordningen på jorden och sprida sedefördärv skall utan förskoning dödas eller korsfästas eller få hand och fot på motsatta sidor avhuggna eller förvisas från sitt land. Denna förnedring skall de utstå i detta liv och i det kommande skall de få utstå ett utsägligt lidande." (sura 5, vers 33).

Dessa texter har av muslimska makthavare använts, och används alltjämt, för att förfölja och döda kristna och judar.

Samtidigt tvingar den fortgående globaliseringen oss kristna och alla andra att i många olika sammanhang umgås med mus-

limer och ta ställning till islams etik. Så här skriver Sjöberg (sidan 29): "Det finns naturligtvis många uttryck för god moral och etik i Koranen. Men i avgörande frågor som berör ondskans ursprung, människosynen, samhällsklimatet, relationerna mellan män och kvinnor, skiljer sig evangeliernas budskap från Koranens innehåll med all tydlighet."

En av de mest väsentliga skillnaderna, framhåller Sjöberg, är "hur den människa ska behandlas som begår misstag i livet eller gör något medvetet som är fel." Enligt kristen etik finns för en sådan människa alltid hopp om förlåtelse och upprättelse om den felande uppriktigt ångrar sig. I islam är det däremot rå vedergällning som gäller.

Stanley Sjöberg har författat en värdefull skrift, som man gärna rekommenderar, även om man ibland kan tycka att författaren inte förefaller veta vilket ben han skall stå på: skall islam bekämpas eller ska man föra dialog?

Tommy Hansson
Stanley Sjöberg: Ärlighet och respekt mellan kristna och muslimer. 79 sidor. Marcus förlag.

CONTRA

I 1981...

I Contra nummer 1 1981 återgavs hela Wei Jong-shens försvarstal inför den domstol i Kina som dömdes landets ledande politiske dissident till 15 års fängelse. Wei släpptes efter sammanlagt arton år i kinesiskt fängelse och har skrivit flera böcker sedan han kom till Väst 1997. Wei tillhörde kretsen som arbetade för demokratisering under slutet av 1970-talet och blev mest känd för sin kätterska artikel den femte moderniseringen. Utöver de fyra "moderniseringar" som kommunistpartiet arbetade för ville Wei se en femte – demokra-

tisering. Vilket alltså ren derade honom arton år i fängelse.

En annan artikel i detta nummer av Contra handlade om bostadsmarknaden. Hur kunde bostadsbrist kombineras med ett stort antal tomma lägenheter? Svaret var som i så många andra sammanhang statliga regleringar och manipulationer med äganderätten. Det fanns 25 000 sidor statliga regleringar av byggbranschen (tror någon att de är färre idag?). En annan förklaringsfaktor var den särdeles låga andelen ägda bostäder i Sverige. Sverige var

det enda land i Norden där mindre än hälften av de boende ägde sin bostad. På den kanten har det skett en hel del under de gångna 25 åren.

En före detta försvarsdirektör (länsansvarig för civilförsvaret) klagade inte på myndigheternas förutseende när det gällde att förutse och förebygga vad som kunde drabba landet i samband med krig. Men han pekade på den totala bristen på ideologiskt försvaret. Riskerade vi inte att hamna i en situation där vi gled in bakom Järnridån utan att märka det?

...för tjugofem år sedan